

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVII Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 26, 1983

Nr. 146

L.K.B. Kronika Nr. 57

Sovietinėje mokykloje

Gargždai. 1982 m. gruodžio 15 d. „Tarybinio mokytojo“ redakcija atspausdino korespondento Vytauto Mockevičiaus straipsnį „Advokatas be įgaliojimų“, kuriame kaltina Gargždų parapijos vikarą kun. Antaną Šeškevičių, kad jis, neturėdamas įgaliojimų, kreipėsi į Klaipėdos rajono Liaudies Švietimo skyrių dėl ateistinio mokinių auklėjimo Gargžduose vidurinėse mokyklose ir tuo pažeidęs LTSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo įsaką. 1982 m. gruodžio 18 d. minėtą straipsnį perspausdino Klaipėdos raj. laikraštis „Bangą“.

1983 m. sausio 15 d., atsakydami į korespondento V. Mockevičiaus straipsnį, Gargždų parapijos vikaras kun. Šeškevičius ir Gargždų I-os bei II-os vid. m-kly tikintys mokiniai ir jų tėvai apie 100 parašų išsiuntė pareiškimą LTSR Švietimo ministerijai, kuriame iškelia tikintųjų mokinių diskriminacijos faktus.

Gargždų I-os vid. m-klos mokykl. J. Skurskienė apklausinėjo savo auklėtinius šeštokus, kas iš jų tiki į Dievą, kas abejoja ir t.t.

1982 m. vasario 2 d. Gargždų I-os vid. m-klos mokykl. Berčytė pravedė antireliginį konkursą. Į mokyklos aktų salę suvarė penktų — šeštųjų klasių mokinius, viso apie 150 vaikų. Visiems jiems buvo liepta rašyti rašinius ir piešti piešinius antireligine tematika. Geriausias žadėjo premijuoti. Visi turėjo atsakyti į klausimus: Kas yra klierikas? Kaip atsirado religija ir t.t. komisija sulaukė tik trijų piešinių. Niekas nelaimėjo pirmos vietos. 1981 m. ta pati mokykl. Berčytė, padedant pionierių vadovėms Sarkaitei ir Labokaitei, buvo suorganizavusi antireliginį spektaklį žemesniųjų klasių moki-

niams. Šventajam pavaizduoti mokytoja aprenė ir pastatė ant kėdės savo auklėtinį Petroštį. Pionierės vaidino davatkas, garbinančias šventojo statulą — „aukojo“ kiaušinius ir bulkutes. Paskui kitas moksleivis, vaidinas girtuoklį, „statulą“ nuvertė, pats atsistojo jo vieton ir pasigardžiuodamas valgė bulkutes.

1982 m. kovo 18 d. II-os vid. m-klos mokykl. Birutė Storbekienė IIIc klasės mokiniams įsakė nupiešti antireliginius piešinius, vaizduojančius bažnyčią, altorių, kunigą... Antireliginius piešinius turėjo piešti ir IIIa, IIIb klasių mokiniai.

1982 m. I-os vid. m-klos mokykl. Freigobienė vienam pirmokėlių sumažino elgesio pažymį iki patenkinamo vien už tai, kad jis ne spalukas; II-os vid. m-klos mokykl. Daiva Jakutytė už tai, kad nestojo į pionierių organizaciją, keturiems savo auklėtiniams (IV c kl.) taip pat sumažino elgesio pažymį.

Gargždų I-os vid. m-klos mokykl. Buozienė savo auklėtiniams kalbėjo: „Jūs visi turite stoti į pionierių organizaciją, kitaip man bus blogai“.

1982 m. lapkričio 22 d. mokykl. Buozienė vienam tikintiam mokiniui įsakė prieš visą klasę sukalbėti 10 Dievo įsakymų. Mokinius nepakluso.

1982 m. gruodžio mėn. mokykl. Buozienė ateistinės valandėlių metu bandė įtikinti mokinius, kad Dievo nėra. „Ko nematom, to ir nėra“, — kalbėjo mokytoja. Vienas iš mokinių paklausė: „Mokytoja, ar protą matom?“ Už tai jam buvo parašytas dvejetas ir nuvestas pas direktorių, kuris pareiškė turįs teisę vaikų neleisti į bažnyčią ir pagrasi- nu sumažinti elgesio pažymį, jei dar išdrįs ką nors pasakyti.

(Bus daugiau)

Lenkų darbininkams labai trūksta butų

Varšuva. — Penktadienį Lenkija atšaukė karinę padėtį, o šeštadienį pasirodė pirmieji amnestijos paleisti kaliniai. Jų paleistas nedidelis būrelis, nors šeimos planavo praleisti kartu ilgą, trijų dienų savaitgalį. PAP žinių agentūra tuo ir teisingai kalinių paleidimo suvėlinimus. Šventės paleisti ir administracijos darbuotojus, kalėjimų vadovybes. Po šventių amnestija bus įgyvendinta pilnu tempu.

Pasinaudodami amnestija, du pogrindžio „Solidarumo“ veikėjai: P. Kapczyński ir K. Wyszowski pasidavė policijai, atliko reikalingus formalumus ir buvo paleisti, skelbia lenkų radijas. Laukiama, kad pasiduos ir daugiau profesines sąjungos aktyvistų. Buvęs „Solidarumo“ pirmininkas Lech Walesa pasakė korespondentams, kad karinės padėties atšaukimas yra „propaganda“, kuri neišspręs Lenkijos ekonominių ir socialinių problemų.

Gen. Jaruzelskis savo kalboje seime pasidžiaugė, jog liepos 9 d. Lenkijos anglių kasyklų produkcija pasiekė 100 mil. tonų anglies. Pernai anglies iškasimas 100 mil.

tonų buvo pasiekęs tik rugpjūčio 13 d. Gerai darbas vyksta ir Nova Huta plieno liejyklose, kur dirba 32,000 darbininkų. Liejyklos administracija pareiškė, kad ji mielai galėtų darbas aprūpinti dar 6,000 vyrų, tačiau yra problemų sujos privilioti. Nors įmonės algos yra aukštesnės už kitų pramonės įmonių, darbininkai į liejyklą nesiveržia, nes mieste nėra jiems butų. Įmonės administracija bijo, kad atšaukus karinę padėtį dar apie 1,000 darbininkų mes darbus ir važiuos dirbti į kitus miestus. Karinė padėtis draudė be karinių administratorių leidimo keisti darbus. Dabar tie draudimai atšaukti. Jauni lenkai nemėgsta gyventi suspaudę po kelis viename kambarėlyje. Butų trūkumas, užsienio korespondentų nuomone, yra svarbiausia Lenkijos socialinė problema, kuri tęsiasi jau daug metų. Nuo butų stokos priklauso ir pramonės gamyba. Nuo butų priklausys ir Lenkijos ekonominis atsigaivimas.

— Buvusi Argentinos prezidentė Isabel Peron paskelbė, kad ji sutiktų dalyvauti rinkimuose, jei jos rėmėjai iškeltų jos kandidatūrą.

JAV marinių pulkininkas H. Gerlach apžiūri Beiruto aerodromo apylinkėse druzų artilerijos padarytus nuostolius. Susišaudyme su Libano krikščionių jėgomis žuvo 23, sužeisti 45. Jų tarpe du amerikiečiai marinai ir vienas karo laivyno

karys. Spauda rašo, kad Izraeliai pasitraukus iš druzų apgyventų kalnų, civilinio karo veiksmams pagyvės ir JAV marinai turės daugiau nuostolių.

Iranas pradėjo naują puolimą

Teheranas. — Kurį laiką Irano-Irako fronte buvo ramu. Šeštadienį Iranas pradėjo naują ofensyvą. Iki šiol aršiausi mūšiai vyko, trijuose frontuose — pietuose prie Basros, Missane, centriniam fronte ir prie Mandali šiaurėje. Nauji mūšiai prasidėjo šiaurinėje dalyje. Valstybinė Irano žinių agentūra paskelbė, kad islamo revoliucijos gynėjams pavyko užimti svarbias Haj Omran kareivines ir Karaklas kalną, iš kurio Irako artilerija apšaudydavo Irano kelius ir kaimus. Teherano radijas gyrėsi, kad daugiau 3,600 Irako kareivių žuvo, buvo sužeisti ar paimiti nelaisvėn. Užimtas Irako kariuomenės štabas, kuris dirguodavo kurdų sukilėlius prieš Irano vyriausybę. Užimti du kaimai, mūšiai vyksta toliau jau Irako teritorijoje, 11 mylių nuo sienos.

Irako žinių agentūra irgi paskelbė apie įnirtingus mūšius, kuriuose žuvo 600 Irako kareivių. Irako aviacija padarė 159 skridimus, padarė priešui sunkių nuostolių. Pats Irako prezidentas Saddam Hussein aplankė frontą ir, apžiūrėjęs mūšio vietą, grįžo į Bagdadą. Vienas kovos lėktuvas oro kautynėse numušė Irano lėktuvą, kuris liepsnodamas nukrito Irano teritorijoje, pranešė Irako žinių agentūra.

Liepos 17 Irakas paminėjo 17 metų sukaktį, kai valdžią Irake paėmė baath socialistų partija. Pasakytose valdžios vyrų kalbose pabrėžta, kad karas su Iranu bus ilgas ir baigsis Irako pergale. Užsienio kariniai ekspertai pripažįsta, kad Irakas geriau ginkluotas. Karui prasidėjus, Irakas turėjo 10 kariuomenės divizijų, dabar turi 18 po 8,000 vyrų. Irako artilerija, šarvuotai yra daugiausia sovietų gamybos, apie 70 nuos. Irako ginklų yra gauti iš Sovietų Sąjungos, nors paskutiniu metu Irakas yra pirkęs 38 prancūzų Mirage 1 naikintuvus ir yra užsakęs aštuonis karo laivus Italijoje, kur apmokymą jau gauna irakiečiai jūreiviai. Irakas yra gavęs iš Prancūzijos penkis Super Etendard karo lėktuvus, ginkluotus Exocet raketomis,

kurios pasižymėjo Argentinos-Britanijos kare dėl Falklando salų. Irakas yra paskandinęs tomis raketomis mūšiai vyko, trijuose frontuose — pietuose prie Basros, Missane, centriniam fronte ir prie Mandali šiaurėje. Nauji mūšiai prasidėjo šiaurinėje dalyje. Valstybinė Irano žinių agentūra paskelbė, kad islamo revoliucijos gynėjams pavyko užimti svarbias Haj Omran kareivines ir Karaklas kalną, iš kurio Irako artilerija apšaudydavo Irano kelius ir kaimus. Teherano radijas gyrėsi, kad daugiau 3,600 Irako kareivių žuvo, buvo sužeisti ar paimiti nelaisvėn. Užimtas Irako kariuomenės štabas, kuris dirguodavo kurdų sukilėlius prieš Irano vyriausybę. Užimti du kaimai, mūšiai vyksta toliau jau Irako teritorijoje, 11 mylių nuo sienos.

Irako žinių agentūra irgi paskelbė apie įnirtingus mūšius, kuriuose žuvo 600 Irako kareivių. Irako aviacija padarė 159 skridimus, padarė priešui sunkių nuostolių. Pats Irako prezidentas Saddam Hussein aplankė frontą ir, apžiūrėjęs mūšio vietą, grįžo į Bagdadą. Vienas kovos lėktuvas oro kautynėse numušė Irano lėktuvą, kuris liepsnodamas nukrito Irano teritorijoje, pranešė Irako žinių agentūra.

Liepos 17 Irakas paminėjo 17 metų sukaktį, kai valdžią Irake paėmė baath socialistų partija. Pasakytose valdžios vyrų kalbose pabrėžta, kad karas su Iranu bus ilgas ir baigsis Irako pergale. Užsienio kariniai ekspertai pripažįsta, kad Irakas geriau ginkluotas. Karui prasidėjus, Irakas turėjo 10 kariuomenės divizijų, dabar turi 18 po 8,000 vyrų. Irako artilerija, šarvuotai yra daugiausia sovietų gamybos, apie 70 nuos. Irako ginklų yra gauti iš Sovietų Sąjungos, nors paskutiniu metu Irakas yra pirkęs 38 prancūzų Mirage 1 naikintuvus ir yra užsakęs aštuonis karo laivus Italijoje, kur apmokymą jau gauna irakiečiai jūreiviai. Irakas yra gavęs iš Prancūzijos penkis Super Etendard karo lėktuvus, ginkluotus Exocet raketomis,

Prezidentas pakeitė pasiuntinį Habibą

Jeruzalė. — Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamiras ir gynybos — Arens atvyksta į Ameriką ir šandien pasimatys su prezidentu Reaganu. Buvo planuota, kad į Washingtoną atvyks premjeras Beginas, tačiau jis paskelbė, jog dėl „asmeninių sumetimų“ jis į Ameriką nevažiuos. Izraelio ministrai atvyksta prezidento Reagano kviečiami. Spėjama, kad bus svarstoma padėtis Libane.

Penktadienį prezidentas Reaganas pakeitė Philip Habib, specialų JAV pasiuntinį Viduriniųjų Rytų reikalams. Jo vieton paskirtas naciona-

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II priimdamas Castel Gandolfo 4,000 tikintųjų minią, prašė visus melstis už pagrobimą 15 m. mergaitę. Jos pagrobėjai toliau reikalauja iki trečiadienio paleisti teroristą turką Agcą, nes mergaitė būsianti nužudyta.

— Vak. Vokietijos diplomatai pareiškė, kad kancleriu Kohl Maskvoje buvo pasakyta, kad didesnis sovietų vokiečių išleidimas emigruoti priklausys nuo sovietų santykių su Vakarais, ypač su JAV. Tas pats emigrantų varžymas liečia ir žydų mažumą.

— Penktadienį Paryžiuje įvyks Vakarų valstybių atstovų susitikimas su Lenkijos atstovais. Bus kalbama apie Lenkijos skolas Vakarams.

— Kancleris Kohl važiuos į Izraelį rugpjūčio 31 d. ir viešės ten iki rugsėjo 4 d. Bus paliesti ne tik Vokietijos prekybos santykiai su Izraeliu, kuris nori pirkti Vokietijos tankų „Leopard“ patrankų, bet ir vokiečių planuojamas tankų pardavimas Saudi Arabijai.

— Sovietų valdžia paskelbė, kad pramonės gamyba per pirmąjį šių metų pusę paaugo 4.1 nuos. Sakoma, kad prie to daug prisidėjo Andropovo paskelbtas „darbo drausmės“ kampanija.

— Armėnai pasigyrė, kad jų padėtis bombos sužalojo Irano sostinėje Teherane dvi Prancūzijos įstaigas.

— Izraelio premjeras Beginas apeliavo į Sovietų Sąjungą paleisti kalėjime varginamą disidentą Josef Begum, buvusį matematikos profesorį, kuris kalinamas nuo 1982 lapkričio mėn.

linio saugumo tarybos vicepirmininkas Robert McFarlane. Reaganas, paskelbdamas apie pakeitimą, pasakė, kad Habibas grįžta į savo asmeninius ir akademinis uždavinius ir vyriausybė jo labai pasigės. Valdžios sluoksniai teigia, kad Habibas nepriimtinas Sirijai, kuri laiko jį Izraelio draugu. Prezidentas, pasitaręs su Libano prezidentu Gemeyehui, patvirtino, kad JAV uždavinys yra atstatyti nepriklausomą, laisvą Libaną, kuriame nebūtų svetimų kariuomenių.

New Yorko teismas atmetė OSI bylą

New Yorkas. — Neseniai New Yorke teisingumo departamento Specialių investigacijų įstaiga pralaimėjo bylą prieš Boleslavą Maikovskį, 76 metų amžiaus į pensiją išėjusį stalių. Federalinis imigracijos teisėjas Francis Lyons atmetė prieš Maikovskį įteiktus kaltinimus. Kaltinamasis galės likti gyventi Meneola, Long Island. Jis nebus deportuojamas. OSI direktoriaus pareigas einaš Neil Sher, kaip praneša Žydų telegramų agentūra, pasakė, kad jo įstaiga svarsto apeliaciją prieš teisėjo Lyons sprendimą. Neseniai išrinkta New Yorko JCRC tarybos (Jewish Community Relations Council) pirmininkė Peggy Tishman kritikavo teismo aprendimą.

Maikovskis buvo kaltinamas, kad jis, atvykdamas į Ameriką 1951 m., nuslėpė, kad jis buvo Latvijos policijos tarnautojas. Teisingumo departamentas kaltino, kad latvių policijos gvardija sunaikino apie 20,000 Latvijos žydų ir kitų Latvijos piliečių. Maikovskis įrodinėjo, kad jis II Pasaulinio karo metu buvo vokiečių okupuotą Latvijoje buhalteris. Sovietų teismas Rygoje 1965 m. nutėisė Maikovskį už akių mirties bausmę. Teisėjas Francis Lyons Manhattano federaliniame teisme pasakė, kad Maikovskio praeities elgesys nebuvo nukritęs iki nežmoniško elgesio. Latvijos Audrinio kaimo sudeginimas ir kaimo gyventojų išužymas įvyko vokiečiams įsakius, kersijant už Latvijos policijos vieno ar kelių karininkų nužudymą. Šis keršto veiksmas nebuvo motyvuotas rasistiniais motyvais. Teisėjas Lyons paskelbė, kad jis netiki tais liudininkais, kurie įteikė pareiškimus prieš Maikovskį specialiuoju investigacijų pareigūnams Sovietų Sąjungoje.

Idomus įvykis neseniai tarp Vakarų Vokietijoje. Turp socialistų partijos SPD ir valdantios krikščionių demokratų partijos CDU kilo ginčas dėl buvusių nacių

traktavimo. Prieš ketletą savaitių iš pareigų buvo priverstas pasitraukti CDU partijos narys Theo Loch, buvęs WDR televizijos direktorius Koelne. Jam buvo prikištas dalyvavimas Waffen SS. Dabar panašūs reikalavimai kilo prieš Richard Becker, 57 m. amžiaus Deutschland-funk (DLF) radijo stoties direktorių. Šis pareiškė, kad būdamas jaunuolis, jis įstojo į Waffen SS, tačiau iš savo pareigų dabar nesitrauks, nes tai buvo 17 metų jaunuolio darbas. Beckeris yra ilgametis socialistų partijos narys, darbininkų profesinių sąjungų veikėjas.

Kaltinimai prieš radijo stoties direktorių Beckerį išaukė socialdemokratu pasipiktinimą. Buvęs kancleris Willy Brandt, SPD partijos pirmininkas, paskelbė pareiškimą, kuriame puolė bandomus atgaivinti „nunacinimo“ procesą, panašų į tą, kurį Vokietijoje įvedė okupacinės valdžios po II Pasaulinio karo. Brandtas pasmerkė šias „nunacinimo“ pastangas, kuriose žmonės parenkami be jokios tvarkos ir šalinami iš viešojo gyvenimo, diskvalifikuojami už jų praeities ryšius su nacių organizacijomis. Brandtas pareiškė, kad socialdemokratai labai anksti, dar savo 1946 metų suvažiavime buvo nutarę, kad jauni asmenys, suvedžioti nacių propagandos, nėra kalti dėl nacių nusikaltimų, jeigu jie patys asmeniškai juose nedalyvavo.

„Monitor“ skelbia J. Genio laišką

Bostonas. — „The Christian Science Monitor“ liepos 21 paskelbė Jono Genio, Jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto pirmininko, laišką, kur jis kalba apie Sovietų Sąjungos disidentus. J. Genys atsiliepia į laikraščio bendradarbio Ned Temko sugestijas, kad sovietai nutildė disidentus ir jau nėra „žinomu“ ar „garsiu“ disidentu.

J. Genys nurodo, kad pasipriešinimas Sovietų Sąjungoje gyvas. Estijoje vyko demonstracijos, Latvijoje suimtas Ints Calitis. Lietuvos katalikų Kronika toliau skelbia apie varžymus ir režimo kovą prieš tikintuosius. Mini-mas kun. Alfonsas Svarinas, kuris yra pirmas kunigas per paskutinius 12 metų, uždarytas į kalėjimą už tikėjimo veiklą. Autorius baigia sakydamas, kad Sovietų Sąjungoje yra daug tokių „anoniminių“ kovotojų, pasipriešinimas gyvas, ypač Baltijos respublikose. Disidentų reikėtų ieškoti ne tik Maskvoje, bet visose Sovietų Sąjungos dalyse, įskaitant Estiją, Latviją ir Lietuvą, rašo J. Genys.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

„Monitor“ skelbia J. Genio laišką

Bostonas. — „The Christian Science Monitor“ liepos 21 paskelbė Jono Genio, Jungtinio Amerikos pabaltiečių komiteto pirmininko, laišką, kur jis kalba apie Sovietų Sąjungos disidentus. J. Genys atsiliepia į laikraščio bendradarbio Ned Temko sugestijas, kad sovietai nutildė disidentus ir jau nėra „žinomu“ ar „garsiu“ disidentu.

J. Genys nurodo, kad pasipriešinimas Sovietų Sąjungoje gyvas. Estijoje vyko demonstracijos, Latvijoje suimtas Ints Calitis. Lietuvos katalikų Kronika toliau skelbia apie varžymus ir režimo kovą prieš tikintuosius. Mini-mas kun. Alfonsas Svarinas, kuris yra pirmas kunigas per paskutinius 12 metų, uždarytas į kalėjimą už tikėjimo veiklą. Autorius baigia sakydamas, kad Sovietų Sąjungoje yra daug tokių „anoniminių“ kovotojų, pasipriešinimas gyvas, ypač Baltijos respublikose. Disidentų reikėtų ieškoti ne tik Maskvoje, bet visose Sovietų Sąjungos dalyse, įskaitant Estiją, Latviją ir Lietuvą, rašo J. Genys.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

Malta trukdo baigti konferenciją

Madridas. — Sovietų Sąjungai prisidėjo prie Vakarų valstybių, kurios pasmerkė Europos saugumo ir kooperavimo konferencijoje Maltos laikyseną. Malta, kaip žinoma, reikalauja įrašyti į baigiamą konferencijos pareiškimą nutarimą svarstyti Viduržemio jūros saugumo ir nusiginklavimo klausimą. Vakarų valstybės atsaisko tai daryti, nes Viduržemio jūros saugumas priklauso ne vien nuo Europos valstybių. Sovietų ambasadorius Sergejus Kondračevas apkaltino savo kalboje Maltą nelankstumu. Jos reikalavimai nenatūralūs. Kodėl Malta mano, kad ji viena teturi monopolį diskutuoti Viduržemio jūros saugumą, paklausė Kondračevas. Kaip žinoma, pagal Helsinkio susitarimą, Europos saugumo ir kooperavimo konferencija turi vienbalsiai priimti visus pareiškimus. Maltai atsisakius pasirašyti baigiamąjį aktą, sustabdomi konferencijos užbaigimo planai.

KALENDORIUS

Liepos 26 d.: Joakimas, O-na, Gluosnis, Greitūtė.
Liepos 27 d.: Rudolfas, Natalija, Zintautas, Živilė.

ORAS

Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:16.
Saulėta, temperatūra dieną 80 l., naktį 65 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGITI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KRŪTIES VĖŽIO REIKIAMAS TVARKYMAS

Dabar krūties vėžys beveik visada galimas su sėkmi pagydomame stovyje.

Dabartinės medicinos tiesa

Kiekvienas iš mūsų esame geriausi sargai savos sveikatos. Tik kiekvienas nusiteikime rūpintis sava sveikata. Nemiegokime sveikatos reikaluose net tada, kai nieko blogo dar neįjautiame. Nuolat visi budėjime savo sveikatos sargyboje. Ta sargyba apima ketveriopus mūsų pačių atliktinas pareigas.

1. Savos sveikatos tvarkymas apima puoselėjimą tokių ipročių, kurie užtikrina žmogui tvirtumą ir sveikatą. Žmogaus gyvenimo būdas yra stipriausias užtikrinimas ilgaamžio stiprumo ir apsaugos nuo chroniško negalio.

2. Savą sveikatą tvarkant, reikia atlikti antras darbas: budėjimas apsisauginimui nuo tokių ligų, kurios neįjuntamai — neįjūtiomis įslenka į žmogaus vidų. Tokios iš pasalų žmogų apimančios ligos — kelias jų svarbiausių — yra pakeltas kraujospūdis, vėžys krūtyje ir gimdos kaklelyje, glaukoma ir dantų gedimas. Nuo tokių ligų saugojantis, gali prisieiti ieškoti talkos pas gydytoją.

3. Patiems savą sveikatą tvarkant, prisieina šauktis gydytojo pagalbos tada, kai atsidranda staiga kokios negerovės. Reikia turėti pakankamai išminties, kad pajęgtum apsispręsti, kada pats vienas gali su nauja negerove tvarkytis, o kada prisieina šauktis gydytojo pagalbos.

4. Kiekvieno žmogaus sveikata rūpinimasis yra jo paties reikalas. Visas reikalas eina apie žmogaus nutarimų laikymąsi. Nėra kito kelio sveikaton. Pats žmogus turi nutarti ir nutarimą vykdyti: kaip gyventi, kada pas gydytoją eiti, jo patarimą pildyti... Niekas kitas už patį žmogų negali minėti nutarti ir nutarimus vykdyti. Toks vykdymas didžia dalimi lems žmogaus ateities įvykius. Norint būti sveikam, reikia pačiam būti besirūpinančiuoju — negalimas sveikatos reikalą pavesti vien vaistui, daktarui, vaistininui, dvasiškiui bei kam kitam. Pats žmogus turi būti sargas savos sveikatos.

Krūties vėžys pirmiausia surandamas pačios moteriškės

Pačios moteriškės savo krūčių tikrinimas yra svarbiausias tikrinimas norint laiku — dar pagydomame stovyje su sėkmi krūtyje vėžį. Kiekvieną mėnesį kiekviena moteriškė turi tikrintis savas krūtis. Reikiamas krūčių tikrinimas gali apsaugoti moters gyvybę.

Pačios moters atliekamas savo krūčių tikrinimas yra lengvas darbas. Jis atliktinas jos namuose, protarpiais atsilankant pas gydytoją. Mėnesinis savo krūčių tikrinimas įgalina moterį pajusti krūčių nenormalią sudėtį (konsistencija) ir padeda jai susekti bet kokį jos atsiradusį pakitimą.

Kartą į mėnesį, po regulių ar reguliariais laikotarpiais, paprastai ir greitai — per kelias minutes pati moteris išsistiria savas krūtis. Ji tokį krūčių tyrimą gali pradėti vonioje ar imdama dušą. Ištiesantis ir suglaustais rankos pirštais — jų galų vidiniais paviršiais ji pa-

liečia kiekvieną krūtį — kiekvieną jos dalį susekti bet kokio neįprasto pasikeitimo.

Nuodugnesnis krūčių tyrimas

Po to pati moteris atlieka kiek nuodugnesnį savo krūčių tyrimą. Ji šitaip dvejojai elgiasi savas krūtis nuodugniau tirdama.

1. Moteris gulėdama (žiūr. brėžinį I) kairę ranką padeda po galvą, su dešinės rankos suglaustais pirštais tiria kairę krūtį; lengvai krūtį paspaudama, vis kitose vietose rankos pirštus judindama, tiria dėl bet kokio nuo normos nukrypimo — atsiradusio neįprasto sustorėjimo bei guzo. Ne tik krūtis taip tirti reikia, bet ir pažastis. Taip pati moteriškė išsistiria savo kairę krūtį su dešine ranka.

Po to ji taip tiria savo dešinę krūtį, padėjus po galvą dešinę ranką, ji minėtai tiria dešinę krūtį su kaire ranka — jos suglaustais pirštais. Taip moteriškė tiria savas krūtis gulėdama.

Antras būdas krūčių tyrimo yra moteriškai sėdint atliekamas. Elgiamasi krūtis tiriant taip, kaip nurodyta jai gulint (žiūr. brėžinį 2). Trečias pačios moters krūčių pasitikrinimas yra šis.

Moteris atsistoja prieš veidrodį, laikydama abi rankas už pakalyje galvos. Tada ji stebi galimas ketveriopus pakitimus: 1. krūčių kontūrų pasikeitimą; 2. sutinimą; 3. spenelio įsitraukimą; 4. suspaudus spenelį žiūrima, ar joks skystis neišteka iš jo.

Atsimintinos ir kitos smulkmenos pačiai krūtis tikrinant

Krūčių audinys yra kiek guzuotas. Kiekviena suaugusi moteris turi tikrintis savas krūtis kiekvieną mėnesį su sėkmi pakitimus. Reikia spausinti krūtis audinius prie krūtinės, o ne tarp pirštų. Pirštai turi būti, kaip minėta, suglausti. Mėginama tirti krūtis įvairiose pozicijose: gulint, sėdint. Kurios pusės krūtis tirinama, tos pusės ranka turi būti pakelta virš galvos.

Kreipiama dėmesys į tarp abiejų krūčių rastus skirtingumus. Jei surandama bet koks įtartinas guzas-guzelis, nedelsiant reikia jį parodyti gydytojui. Deja, daugelis moteriškių taip nesielgia iš baimės. Toks elgesys yra pražūtingas moteriškai. Ji vis vien ima gydytis, nors ir pavėluotai — tada ji baimės nesivaikys. Todėl nei vienai moteriškai nereikia kasti duobę sau pačiai: nebijo įtartina krūtyje rastą guzelį parodyti gydytojui.

Visos žinokite, kad tik nedaugelis krūtyse rastų guzelių yra vėžiai. Bet, jei guzelis yra piktybinis (vėžys), jis turi būti laiku pašalintas. Kartais moteriškė jaučia — pračiuopia

Viešnios ir svečiai gėrisi Sodybos pažmonio kultūrine programa: sol. Ona Deveikienė iš Los Angeles, kair., Lietuvoje Ger Ma Po savininko vaikai: Vladė Survilienė iš Argentinos ir Romas Malėla iš Chicagos.

Nuotr. M. Nagio

Veronikai Bubnienei matuojamas kraujospūdis Sodybos ambulatorijoje.

Nuotr. M. Nagio

guzelį, kurio nesurado gydytojas. Todėl pati moteris turi padėti gydytojui rasti įtartina vietą krūtyje.

Guzuotos krūtys

Daugumas moterų turės kada nors savo gyvenime guzelį krūtyje. Daugumas tų guzelių nebus vėžiai. Daug moterų turi iš prigimties — natūraliai guzuotas krūtis. Gydytojai tokias krūtis vadina gėrybiniu guzuotumu (benign fibrocystic disease). Žinoma, negailima operuoti kiekvieną guzelį ar panašų sukietėjimą.

Bet pasitaiko ir vėžiai krūtyse. Jūs visada geriau gydyti anksti, negu vėlai. Niekad nebus per daug priminus kiekvienai moteriškai, kad reguliarius pačios moters savų krūčių tikrinimas yra geriausia apsauga nuo rimtų pasekų. Savo krūčių tikrinimas turi būti tuojau pasibaigus mėnesinėm. O jų neturint, kiekvieną mėnesį toks tikrinimas kiekvienos moters turi būti atliekamas. Gana snausti, atidėti — pats laikas stovi savos gyvybės apsaugojį kiekvienai moteriškai.

Primenama, kad, moteriškai stovint prieš veidrodį, pirma rankas laikant paliai šonams, po to virš galvos, abi krūtys turi atrodyti vienodai. Žiūrima formos, dydžio pakitimas ar odos įdubimas. Kartais sunku guzelį užčiuopti, toks gali būti matomas prieš veidrodį krūtis tiriant.

Dar primenama, kad, lygiai aukštelininkai gulint, kairioji krūtis tirinama su dešinės rankos pirštų galų vidiniu paviršiumi. Kaip minėta, spaudžiama prie krūtinės sienelės, o ne žnybiama tarp pirštų krūtis audinys. Spaudžiant tarp pirštų krūtis audinį jis visada atrodo guzuotas.

Prisimintina smulkmena: kairioji ranka turi būti virš galvos, kai tirinama su dešine ranka vidinė kairios krūtis pusė. Reikia kairę ranką nuvesti paliai šoną, kai tirinama kairios krūtis išorinė pusė. Nepamirština aptuopinėti žemiau spenelio esama krūties dalis ir virš krūties krūtinės dalis, einanti link pažasties. Čia gali talkinti maža pagalvėlė padėta po kairiuoju petim. Žinoma, toks pat tyrimas atliekamas su dešinės pusės krūtimi.

Didelių krūčių moterys negali pačios tirtis

Sulaukei, moteriške, dvi

dešimties metų (20) — pradėk kas mėnuo tirtis savas krūtis. Kiekvienas įtartinas pakiti-

JAUNIMO KONGRESAS

Rugpjūčio 18 — 21 dienomis lietuvių jaunimas (tarp 18 — 30 m.) yra kviečiamas atvykti į Concord, New Hampshire, kur įvyks antrasis pabaltiečių jaunimo kongresas. Rengėjai nutarė pavadinti šį suvažiavimą kongresu, nes jame bus įsteigta Pabaltiečių Jaunimo sąjunga. Kongreso programoje bus paskaitos, simpoziumai ir užsiėmimų būreliai, liečiant pabaltiečių politines, kultūrinis ir religines temas. Girdėsime paskaitas: A) OSI vedamas bylas prieš pabaltiečius naudojant sovietų suteiktą medžiagą; B) pagrindžio spaudą; C) mišrių pabaltiečių šeimų problemos; D) JBANC, BALF ir BATUN veikla; E) nauji kūrybingi politinės veiklos metodai baltų tarpe.

Iš kultūrinės pusės bus estų teatro pasirodymas ir veiks vaidintojų būrelis. Kongreso metu vyks pabaltiečių meninė paroda (prašome stovyklautojus atsivežti savo kūrinius), ir tautinių šokių būreliai. Laisvalaikio metu stovyklautojai galės žaisti tinklinį arba krepšinį, paplaukyti ežerą, arba atsigavinti saunoje. Vakaraus numatytas lauzas ir "rock and roll" šokiai, grojant pagarsėjusiam latvių jaunimo orkestrui: Akacis.

Kongreso kaina 65 dol. asmenims užsiregistravusiems iš anksto iki rugpjūčio 1 d., ir 80 dol. vėluojantiems. Mokestis vienai parai — 22 dol. Prašome čekius rašyti: Baltic Youth Congress, Inc. ir siųsti šiuo adresu: Vytas Volertas, 405 Leon Ave., Delran, N. J. 08075.

Užsiregistravusiems bus pasiūstyti žemėlapiai ir kita informacija, liečianti kongreso vietą ir tvarką. Stovyklavietė vadinas "Priesaulė" (latvianis priklauso) ir yra apie 20 minučių nuo Concord miesto. Ruošėjai parod, kurie turi palapines, jas atsivežti. New Hampshire gamta yra nuostabi: graži ir laikoma viena iš garsesnių Amerikos kurortinių vietų. Kalmėliai pušaitėmis ir berželiais apaugę ir tarp jų tyro vandens upeliai vinguriuoja. Iki pasimatymo rugpjūčio 18-tą.

Jonas V. Dunčija

LIETUVIŲ KILMĖS VAIKŲ STOVYKLA

Lietuvių kilmės vaikų stovykla vyks Dainavoje rugpjūčio 4 dienomis. Stovyklos programą praves ses. Ignė Marijošūtė iš Nekalto Prasiėdimo vienuolyno, Putnam, Conn. Stovyklos programoje vaikai pramoks lietuvių kalbos, tautosakos, meno, dainų, tautinių šokių. Taip pat susipažins su Lietuvos praeitimi, tautiniu atgimimu ir dabartine Lietuva. Stovyklos štabą organizuoja Birutė Bublienė. Registracija tęsis iki rugpjūčio 4 dienos. Nors kai kuriems jau bus prasidėjęs mokslas, tačiau ši stovykla tikrai atsvers poros dienų praradimą mokykloje. Registracijos lapus galima gauti rašant: Lithuanian Heritage Camp, G. Kriaučiūnienė, 1816 Tesumseh River Drive, Lansing, Mich., 48906.

GINTARAS TAUTVYTIŠ

Gyvenimas okupuotoje Lietuvoje

Komunistų propaganda ir tikrovė

Leidėjų žody rašoma, kad "šios knygos rankraštis gautas iš Lietuvos prieš keletą metų. Autorius yra baigęs aukštąjį mokslą, gerai susipažinęs su Sovietų s-gos komunistų partijos programa. Kelis sykius buvo kalintas ir kentėjęs Sibire. Gintaras Tautvytis (slapyvardis)... Autorius knyga rašė slapta, rizikuodamas vėl patekti į Kalėjimą, Sibiry ar net gyvybės netektį". Išleido Pasaulio Lietuvių archyvas, II-ji laida, Chicago, Ill. 230 psl. Kaina su persiuntimu \$10.00.

Užsakyms siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS - 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$50.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$50.00 Foreign countries \$50.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiniunciami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytuvo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$50.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad.pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

- Redakcija straipsnius taisyso nuodžiure. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prištinčiamos gavus prašymą.

DR. ZIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. ARVYDAS VANAGŪNAS

VIDAUS LIGOS
Spec. GASTROENTEROLOGIJA
25 E. Washington, kamb. — 1929
Tel. 732-2188
Priima tik susitarus

DR. LINAS A. SIDRYS

AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiadien nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtadien nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

DR. PETER T. BRAZIO OFISĄ PERĖMĖ

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6-30; šešt. tik susitarus.

DR. VILIJA LABANAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
Clear Ridge Medical Center
6745 W. 63 St., Chicago, Ill.
Ofs. tel. 586-2611
Answering Service — 374-4828
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

DR. JONAS MAŽEIKA

DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

DR. ANTOJUS RUDOKO KABINETĄ PERĖMĖ

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr. ir penkt. 10-4; šeštadien. 10-3 val.

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-8 antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 732-0255
Valandos pagal susitarimą

OFISO TEL. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

TEL. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

OFIS. PO 7-6000, REZ. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 miľia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago

WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko skinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

TEL. RELIANCE 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm. antr. treč. ketv. ir šeštadien.

OFISO TEL. 434-2123, NAMŲ 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm. antr. ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

TEL. OFISO IR BUTO: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm. antr. ketv. ir penkt. 2-7. Šeštadienis pagal susitarimą

NE VISKAS GERAI

Visos politinės santvarkos bei valdymo sistemos turi gerą ir blogą pusę. Netgi demokratine santvarka, kuria gyvena didžioji kultūringa žmonijos dalis, turi nemažą negalavimų. Tačiau ji laikoma tobuliausia vien jau todėl, kad nėra kitos geresnės, kuri galėtų ją pakeisti.

Gera politinė sistema laikoma ta, kurioje teigiamos ypatybės prašoka blogiasias. O kaip su Sovietų Sąjunga? Be abejo, komunistinė sistema turi ne tik blogą, bet ir gerą pusę. Štai, Sovietų Sąjunga didžiuojasi savo valdžios tvirtumu bei pastovumu, kieta ir tvirta užsienio politikos linija, patyrusiais diplomatais, sugebanciais apgauti vakariečius, sugebėjimu pritraukti į savo pusę atsilikusius vadinamo Trečiojo pasaulio šalis. Savo akieplėiška laikysena užsienio politikos ėjimuose jie daug ką laimi. Jų diplomatai sugeba apdumti akis Vakarų kraštų politikams. Ryškus pavyzdys — Helsinkio paktas ir detentė su Sovietais, kai Sovietų Sąjunga išgavo savo užkariuotų žemių pripažinimą, nieko už tai nedavusi — pažadėjusi žmogaus teises, bet neištesėjusi. Paskutinėje Madrido konferencijoje jie dar daugiau laimėjo: Vakarų kraštų vadai, JAV-bes įskaitant, atsisakė įrašyti į konferencijos nutarimus žmogaus teisių klausimą vien todėl, kad Sovietams jis nemalonus.

Krašto viduje Sovietai didžiuojasi turį neapmokamus mokslą, medicinos gydymą, piliečiams „užmirštant“, kad jie šias išlaidas patys apmoka, tiktai netiesioginiu būdu.

Sovietai turi tikrai tvirtas ginkluotas pajėgas, karo ir oro laivynus įskaitant, pirmąjį daug kur branduolinių bei raketinių ginklų gamyboje, turi didžiausius gerai paruoštą atšargos karių kadrus. Bet svarbiausia, jie savo krašte sugeba greitai likviduoti bet kokią opozicinį judėjimą, demonstracijas prieš valdžią. Iš kitos pusės, jų agentai labai greitai ir tiksliai sukelia bet kuriame demokratiame krašte prieš kraštų vyriausybės demonstracijas. Užtenka paspausti Maskvoje tam tikrą „mygtuką“ ir šimtai tūkstančių demonstrantų pasipilo New Yorko, Washingtono, Londono, Paryžiaus, Briuselio, Romos ir kitų miestų bei sostinių gatvėse. Charakteringa, kad jų organizuotų „priešbranduolinių“ demonstrantų tarpe reiškiasi ne tik komunistams palankus kairysis elementas, bet ir kai kurios dešiniųjų grupės, kartais ir kai kurių konfesijų aukšti dvasininkai.

Bet blogybių yra žymiai daugiau. Sovietų imperijos žmonės buvo priversti užmiršti, kas tai yra žmogaus teisės. Pravedus smarkią prievartinę ateizmo akciją, iš daugelio žmonių sielų „buvo atimtas dangus“, tačiau žadėtasis „žemiškas rojus“ per 65 metus taip ir nebuvo sukurtas. Tas „ekonominės gerovės rojus“ ir dabar akivaizdžiai reiškiasi prekių stoka, ilgomis eilėmis prie būtiniausių dalykų krautuvių, labai smarkiai išaugusia biurokratija, naujai susikūrusia bolševikine aristokratija, įvairiomis kitomis prievartos priemonėmis. Pridėkime dar informacijos stoka: Sovietų pilietis priverstas prenumeruoti nuobodžiausią pasaulį spauda, klausyti propagandinį radiją, žiūrėti nemažiau nuobodžią televiziją. Užsienio radijo programos dėl nuolatinių trukdymų sunkiai girdimos. Vis tai blogybės krašto viduje. Bet jų yra dar kelis kartus daugiau.

Po II pasaulinio karo Sovietų Sąjunga virto imperija: ji, Vakarų galybėms laimant, prisijungė daug naujų žemių, sutyrpė kelių kraštų nepriklausomybes, o kai kurias kitas valstybes padarė savo dominijomis (satelitiniais kraštais).

Tačiau XX amžiaus pabaiga nebėra kolonializmo amžius. Baigia nykti kapitalistinių kraštų kolonijos, bet jos dar laikomos Sovietų imperijos. Bet laikosi nenoriai, nestipriai. Visi matome, kas vykdo ir kas vyksta komunistų valdomoje Lenkijoje, kur komunistinis režimas palaikomas tikta botagais, durtuvais, šautuvais, kalėjimais, koncentracijos stovyklomis. Visiškas Sovietų Sąjungos santykių lūžis yra įvykęs su komunisto Ceausescu valdoma Rumunija. Tai po Jugoslavijos Tito nepaklusniausias diktatorius. Vienas kitas reakcijos prieš Sovietus pavyzdys. 1983.V.27 Rumunijoje vietos komunistų partijos iniciatyva buvo paminėtas Besarabijos grįžimas prie Rumunijos 1918 metais. Po 1939 m. Molotovo-Ribentropo pakto pasirašymo, kaip žinome, Besarabija buvo iš Rumunijos išplėsta ir ligi šių dienų yra Sovietų imperijos dalis. Maskvinė „Literaturnaja gazeta“ dėlto smarkiai puolė Rumuniją, bet rumunų „Romania literara“ laikraštis atsikirtė, kad Besarabijos užgrobimas iš Sovietų pusės yra „žirklės prieš teisingumą“.

Rumunijos komunistai pasisakė prieš branduolines bombas ir raketinius įrengimus, tačiau jie pagrįstai reikalauja, kad būtų sunaikintos ne tik Amerikos bei vakariečių, bet ir Sovietų šios rūšies pajėgos.

Vengrija yra socialias Sovietų imperijos kraštas, tačiau taip yra todėl, kad neklausė Sovietų „patarėjų“, nesugriovė savo „kapitalistinės sistemos“, neįvedė kolchozų. Taigi jie ir toliau ramiai valgo savo guliašą, ko labai jiems pavydi rusai.

Cekoslovakijoje visad būna neramu. Čia labai išsiplėtęs disidentinis prieškomunistinis judėjimas. Paklusnesni satelitai yra Rytų Vokietija, Bulgarija. Pažymėtina, kad sovietinių rusų sukurtas „Comecon“ blokas yra prieš prie bankroto, nes satelitiniai kraštai visomis išgalėmis vengia prekiauti su Maskva.

Ši prekyba, Maskvai diktuojant produktų kainas, atneša jiems žymių nuostolių. Nėra stiprios ir karinės „Varšuvos pakto“ (išskyrus pačius Sovietus) pajėgos, nes Sovietai satelitiniais kraštais karo atveju negalėtų pasitikėti. Štai kodėl jiems neduoda branduolinių bei raketinių ginklų. Iš kitos pusės Sovietus be galo gąsdina JAV-bių ir NATO kraštų pastangos dislokuoti Vakarų Europos kraštuose raketą „Pershing 2“ ir kitus modernius ginklus.

Krašto viduje Sovietai turi daugybę ekonominių sunkumų. Jau daugelį metų iš eilės kartojasi nederliaus metai, o ekonominių bei techninių įmonių produktų gamyba pastaraisiais metais nepadidėjo (nuolinis priauglis). Naujais eilėmis prie būtiniausių dalykų krautuvių, labai smarkiai išaugusia biurokratija, naujai susikūrusia bolševikine aristokratija, įvairiomis kitomis prievartos priemonėmis. Pridėkime dar informacijos stoka: Sovietų pilietis priverstas prenumeruoti nuobodžiausią pasaulį spauda, klausyti propagandinį radiją, žiūrėti nemažiau nuobodžią televiziją. Užsienio radijo programos dėl nuolatinių trukdymų sunkiai girdimos. Vis tai blogybės krašto viduje. Bet jų yra dar kelis kartus daugiau.

Štai kodėl satelitiniai Sovietų imperijos kraštai vis labiau žvelgia į Vakarus, kaip į Maskvą. Imperijos kraštų jungtis darosi vis mažesnė. Neveltui Sovietų maršalas Kulikovas neseniai pareiškė, kad „internacionalinė socializmo apsauga yra šios valandos įsakymas“.

b. kv.

ŽVILGSNIS Į ŠVENTĄJĄ KARĄ AFGANISTANE

Jau treji su puse metų vyksta kova prieš sovietus

Šį pavasarį Cox laikraščių b-vės užsienio žinių korespondentas Joseph Albright ir reporterė Marcia Kunstel įvairiose Afganistano provincijose praleido šešias savaites su laisvės kovotojais. Šių drąsių žurnalistų reportažai buvo atspausdinti Washingtone leidžiamame „Washington Times“ dienraštyje bei kituose laikraščiuose. Taip pat ir savaitraštis „Time“ savo birželio 20 d. laidoje išspausdino minėtų korespondentų puikiomis nuotraukomis papuoštą straipsnį, su kurio mintimis supažindinu.

Pavasario ofenzyva

Vos spėjus pavasariui išaušti, tūkstanciais artilerijos sviedinių ir helikopterų pabuklų ugnimi, okupantai bombardavo įtariamais sukilėlių slaptavietes šiaurės rytų Afganistane, Somali provincijoje. Pro sprogstančių granatų garsus ir helikopterius nukreiptą sunkiųjų kulkuosaidžių ugnį mėgino kukliai atsakyti į sunkiųjų pabuklų griaujamąją ugnį. Ne vien tik Somali srityje, bet ir kitose provincijose sutelkta ugnimi sovietai pradėjo 1983 m. pavasario suderintus puolimus. Šių puolimų pasekoje daug kaimų, rėmusių sukilėlių, buvo stipriai paliesti ir jų gyventojai pasitraukė į Pakistaną.

Šiuose sutelktuose puolimuose visoje Somali provincijoje sovietai stengėsi sunaikinti partizanų pasipriešinimo lizdus išilgai visą 50 mylių ke-

BS. AS.

lą, jungiantį sostinę Kabulą su Sovietų siena. Kaip žinoma, šiuo keliu pervežamos beveik visos okupantui reikalingos gėrybės iš Sov. Rusijos ir Kabulą ir iš čia skirstomos į visas reikalingas igulas, aprūpinančias 105,000 vyrų okupacinę sovietų armiją.

Vakarų žvalgybų turimomis žiniomis, sovietų puolimai taip pat buvo nukreipti į vakarus nuo Herat ir į pietus nuo Kandahar miestų. Manoma, kad šių puolimų tikslas buvo išvaryti iš kaimų vietinius gyventojus, rėmiančius partizanuos veiksmuose, taip ir Afganistane be vietinių gyventojų paramos partizanams neįmanoma sėkmingai priešintis okupantui.

Ar ofenzyva pavyko?

Sunku atspėti, kokius platusius užmojus turėjo šie sovietų puolimai. Tačiau dabar atrodo, kad jie ne visiškai pasiekė tikslą. Nesužlugdė laukto partizanų veikimo. Šiuo metu laisvės kovotojų eilėse yra nuo 100,000 ligi 200,000 vyrų ir moterų.

Visi kovotojai yra musulmonai fanatikai. Savo gilia me tikėjime jie randa tvirtą atramą. Be moralinio pagrindo, taip pat ir ginklų teikimas iš užsienio yra žymiai pagerėjęs. Laisvės kovotojai yra pasiryžę išvyti iš savo krašto nekentčiamą okupantą. „Islamo tikėjimas yra jėga, įgalinanti mus vesti į „jihad“ (šventąjį ka-

lą), taip tvirtina vienos partizanų grupės vadas Mahmud Anwar. „Jeigu tai būtų tik paprastas karas, mes nesugebėtume sovietams priešintis. Sovietai galėtų sunaikinti kovojančius per keletą dienų. Tačiau mes tikime Dievu, pažadėjusį mums pergale, nes mes, o ne antroji pusė esame teisūs“, tešia Anwar.

Tikėjimas į Dievą ir į pergale atnešė ne viena graži pergalė sukilėliams. Neseniai vieno mūsų metu vyriausybės ištikima kariuomenė neteko 200 užmuštų ir po to trijų dienų kovų likusieji gyvi deterytavo pas sukilėlius. Kitoje vietoje vienas kovotojas džiaugėsi sunaikinęs du sovietų tankus, o kitas linksminosi nukovęs 5 priešo karius. „Mes kovosime 10, 20, na, ir šimtą metų, kol mūsų gyslose tekės kraujas“, skelbė savo klausytojams vienos slaptos radijo stoties pranešėjas.

Nesantaika

Didžiai apgailėtina, kad partizanų grupės aršiai kovoja tarpusavyje. Sovietinė okupacija įžiebė nesantaiką tarp etniškai skirtingų tautų ir puštanų genčių. Taip pat buvo užplinta degančios alyvos ant šimtmečių rusešančios nesantaikos tarp šių ir sunni musulmonų bei proirančių šių ir nepriklausomų šių. Dėl tikėjimo skirtingumų kenčia ir partizaninis judėjimas, suskilęs į šimtus grupelių. Kartais atskiri maži kaimai turi savo atskirus vadus. O visos kovojančios grupės tėra

palaidai susijungusios į šešėlią pagrindinių pasipriešinimo junginių. Šių grupių vadovybės yra gana patogiajai isikūrusios Pakistane, iš kurio labai sunkiai kontroliuoja pasipriešinimo veiksmus giliai krašte — frontuose. Tie tarpgrupiniai skirtumai yra gana žymūs: jeigu nebūtų prieš — okupanto, tad tie nesutarimai galėtų išsivystyti į pilietinį karą. Suprantama, kad šia netvarka moka naudotis ir okupantas.

Netenka aiškinti, kad nesutarimai didžiai kliudo partizaninio karo vedimui. Ypač kai dvi stipriausios Hizbe — Islami (Islamų partija) ir Jamiat — Islami (Islamų sąjunga) skiria karti neapykanta. Jos abi yra sunni musulmonų grupės, bet nenori susijungti, neranda bendros kalbos.

Kiekviena grupė kaltina vieną kitą, kad ji, o ne manoji pilna šnipų ir išdavikų. Nėra abejonės, kad gabūs jauni afganistaniečiai, baigę karines mokyklas, prisidėję desertyras, įsifiltruoja į partizanų kontroliuojamas sritis.

Partizanų ginklai

Laisvės kovotojų apginklavimą sudaro senoki sovietų ginklų imonių modeliai. Jie yra gaunami iš Kinijos ir Egipto vyriausybių. Tai yra liukčiai tų ginklų, kuriuos sovietai teikė tiems kraštams gerų santykių dienomis. Šiuo metu tokie ginklai sunkiai praeinamais keliais per slaptas kalnų perėjas ant vyrų ir arklių nugarų pasiekia kovotojų rankas. Dažniausia tai sovietiniai Kalašnikovo tipo šautuvai, prieštankinės bazukos ar prieštankinių raketų stovai (RPG — 7). Prieš sovietinę aviaciją, lėktuvus ir helikopterus partizanai naudoja nedaug turimų ZPU — 1, 14,5 mm kulkuosaidžių ir šimtus DSK 12.7-mm sunk. kulkuosaidžių. Pastarieji naudojami ir prieš sovietų tankus, bet beveik neveiksmingi.

Per slaptus ginklų tiekimo kanalus ir sukilėlių rankas pasukiniu metu taip pat atkeliauja ir aukštos techniškos vertės įrankiai. Taip pat walkie — talkie (radijo ryšys trumpoms distancijoms), kurių paaškinimai yra angliški. Radijo operatorius teigė, kad tai gauta iš CIA. Kitos pastebėtos naujovės: atstumų matuotojai raketų sviedėjams bei garso nustelbėjai (silencers) automatiniams pistoletams. Sakoma, kad ginklų tiekimo išlaidas apmoka tarptautinė organizacija, į kurią, be kitų, įeina JAV ir Saudi Arabija.

Kovos Panjšir slėnyje

Pagrindinis kelias tarp Pa-

kistano ir Afganistano tiesiasi per Panjšir tarpekį — slėnį. 1982 m. panaudojant sovietines prieštankines minas, jame buvo susprogdinti 12 sovietų tankų. Kovų už Panjšir slėnį vadovas yra buvęs inžinierius studentas Ahmad Sah Massoud. Jo pastangomis buvo smobilizuoti beveik visi 100,000 to slėnio gyventojų kovai prieš okupantus. Šiame slėnyje yra renkami mokesčiai partizanų karo reikalams. Vietos gyventojams yra įvestos maisto kortelės ir net suorganizuotos mokyklos. Iš sovietų atimtais sunkvežimiais slėnyje yra palaikomas susisiekimas. Massoud yra atsargus: jis nerizikuoja, nemiega dvi naktis toje pačioje vietoje ir keliauja keturių asmeniškių sargybinių lydimas. Už jo galvą Afganistano KHAĐ (kvieslinginė vyriausybės KGB) yra paskyrusi aukštą premiją!

Šiame 75 mylių ilgio kelyje yra verti dėmesio šie sunaikinti sovietų ginklai ir kariai: 17 tankų, 29 sunkvežimiai, keli tuzinai lėktuvų ir helikopterų bei 1,000 sovietų kareivių. 180 žuvusių laisvės kovotojų kapus pošia žalios spalvos išlamo vėliavos.

Tamsi ateitis

Iš Afganistano yra paštraukę apie 3,300,000 krašto gyventojų, kas sudaro apie 20 proc. visų ten gyvenusių piliečių. Iš jų apie 3 milijonai gyvena pabėgėlių stovyklose Pakistane. Šioms stovykloms išlaikyti kasdien išleidžiama 1,500, 000 dol. Ši suma padengia pabėgėlių maisto, pastogės ir medicinos išlaidas. Kiekvienas pabėgėlis kas mėnesį gauna 3.80 dol. kišenpinigių. Be to, pabėgėlių vaikai lanko mokyklas, kuo negali džiaugtis Afganistane likusieji.

Pakistano prezidentas Mohammed Zia ul — Haq ne kartą yra pareiškęs, kad pabėgėlių stovyklos tėra tik laikinė pastogė išvietintiems asmenims. Tačiau, kad pabėgėliai galėtų sugrįžti į namus, reikalingas politinis sprendimas, bet tokios prosvaitės dar nematyti horizonte. Tuo tarpu milijonai afganistaniečių pabėgėlių beveik visiškai stovyklinį gyvenimą, negu vargą ir politinį persekiojimą namuose.

Ir ne vien tik Afganistano, bet ir visoms kitoms tautoms, kur įsibrauna sovietiniai plėšikai, jų doriems piliečiams nėra kito kelio, kaip tik ieškoti globos užsieniuose. Ir taip jau tęsiasi nuo XX-jo a. antrojo dešimtmečio. Rusijoje įsigalėjo Lenino ordos. Horizontalai tamsėja ne tik pietryčių Azijoje, bet ir vidurio Amerikoje.

Priėmimo prieš Dainų šventę. Iš kairės: dail. Raudis (J. Dauzvardienės brolis), dr. A. Razma, Mrs. Percy, Lietuvos gen. konsule J. Dauzvardienė, M.

Momkienė, I. Bublėnė ir Dainų šventės rengimo kom. pirm. V. Momkus. Nuotr. E. Butėno

SIBIRO SĄVARTYNAI

Romanas P. MELNIKAS

40

— Net jų kapų nieks nepažymėjo, — pasipiktino vienas.

— O galvojom, kad auksakasių perkėlė kitur, — pasakė kitas brigadininkas.

— Niekas jų neperkėlė kitur, — niūriai įsiterpė Zoltanas.

— Jie čia dirbo, mirė šiltine, — tęsė Zoltanas, — skorbuto ar badu.

Nusiapjovęs nuo jį apėmusio kartelio, įsižiūrėjo į upelio vandenį, kuris sravėdamas tolyn nunešė į nežinomą pabaigą aukso plovėjų vargus ir skaudžią jų gyvenimo pabaigą.

Apie tokius mirimus ir tokius kapus Sibire niekas neradė, net nekaltėjo. Tai išnyrantios, bet slepiamos paslaptys, apie kurias nė vietinė spauda neskelbia. Jas žinos tik ši kelio tiesimo brigada ir tie, kuriems tas bus žodžių perduota.

— Tai kam tu išplepsai, Zlotni, a? — tarsi atspėjęs juo mintis, kreipėsi inžinierius.

Zoltanas tuo momentu norėjo jam tvoti į galvą, bet susilaikė. Taip ir prasideda nieksinga tyla... Taip uždedami apynariai klaikei žiniai. Tylėk! Ir nekis ją į savo karstą.

— Kaip karstas netylėsiu, inžinieriau. Gyvename jau naujus, postalininius laikus, — inžinierių paerzino Zoltanas.

— Užkaak! — suriko tas.

— Padėsiu jam, — pasisiūlė vienas brigadininkas.

— Zlotini, tu vienas! — suriko įsiutes inžinierius. — Užversk ir sylgink žemę! Skubiai!

Visi pasišalino, palikdami Zoltaną vieną.

Prakeikti rusai, žmogėdros, galvojo Zoltanas, pakeldamas iš baimės paliktą užboko kastuvą. Vaikų kaukiukams trantant ant kastuvo metalinio galo ir maišantis su drėgnu žvyru, iš pykčio jam drebę rankos. Užlygines ir ant viršaus užrėžęs akmenį, dar įsiklausė į upelio čurlenimą, kuris tarsi pasakoją jam, kaip visa čia atsitiko... Kaip žmonės dirbo pasilenkę iki kelių vandenį, indais sėmė žvyrą ir sijoję smiltis... Gal čia žybtelėdavo kada kokia auksinė dulkė, kuri atsidurdavo Rusijos ize. Ten jas iškeisdavo į dolerius, frankus ar markes, nes rublio niekas nenorėjo prekyboje su užsieniu.

Kieno šie kaulai? Neatpažinai...

Kas dirbo čia? Turbūt mirčiai pasmerktieji Pavolgės vokiečiai ar besišiaušią lenkai? Galėjo būti išdidūs, tylūs estai, latviai ar lietuviai, kad jie dingtų ir išnyktų... Juos stengėsi laikyti atokiau nuo rusų kalinių. Jie politiniai, nedraugavo su kriminaliniais nusikaltėliais ir nemėgo kiti. Jie dirbo sukandę dantis, kentėjo ir tyliai mirėdavo: išvalydami žuvis Antarktikos pusnyuose, kirsdami miškus, sijodami auksą...

Jie buvo atsiųsti čia lėtam sunaikinimui.

Valdžia net perauklėti jų nebandė — kieta sprando jų nepasuksi. Kietiems ir likimas kietas. Išties tautos čia lengvai palaidojamos — vietos yra. Stepės plačios ir miškai tokie, į kuriuos žmogus dar kojų nebuvo įkėlęs.

Zoltanas su grauduliu širdyje įsiremęs į kastuvą. Duobė dar užlygino puria žeme ir ją patremė batus. Baugaus jausmo staiga suimtas, kelis kartus peršėgėjo.

Jo krašte, Vengrijoje, buvo tai senas ir priimtinas krikščioniškas ženklas, kurį retas čia vartojė.

Rankų delnais sluostydamas rasotą veidą, lėtai žingsniais grįžo taiga vėl prie piento, kuriame trankėsi traktoriai ir semtuvai. Ten riedėjo galingi volai, užspausdami sudėtus rąstus, žvyrą ir paplentę suskaldytus akmenis.

Šitai Rusija progresuoja. Su marksizmo filosofija po plentu užspaudžiami rąstai, balkiai, lygiai kaip po žeme užtrinami ir užkasami auksakasiai, lyg istisos gentys senovės Egipte po piramidėmis. Tautos, kurios painiojasi rusams po kojom, sutelpa po šiais kimsynais.

Skubėk brigada, Zoltanas galvojo su ironija. Juk jų statot darbo liaudžiai naują valstybę. Naują tvarką ir pasulyje dar nežinomą nusikaltimą žmogui.

Brigada, šiandien prie upelio matė givą perspėjimą, kad čia klesti lūžis žmonių istorijoj, čia susiduria du skirtingi pasauliai, tapdami katastrofa. Rusų skrajūnė siela, jų nihilistai ir revoliucionieriai dirbo šimtą metų, ruošė ir dūsavo caro pogrindyje, iki visa tai sprogo ir Rusijos muzikėliai pirmąsyk istorijoj įsiritoj į valdžią.

Ir tai ne vienai dienai, mėnesiui, bet pastoviai būkle! O ponai ir buožės su visom tradicijom ir dviejų tūkstančių metų patirtim priešinos, bet žuvo ir jau nekada nebeprisikels.

Lipdamas į pakelėje stovintį savo mėgstamą traktorių, Zoltanas norėjo piktai šūktelėti inžinieriui, ar dabar tikėjimas, žegnojimas, tradicijos, sena moralė, gedulas ir visi buvę idealai bus nušluoti be ženklų?

„Inžinieriau, ar socializmas, kuris su tokiu žiaurumu veikia, taps visiems nauja religija, klaidas ir nusikaltimus po žeme slepianti ideologija?“

(Bus daugiau)

KUR NAKTIMIS NEBURIUOJAMA

B. STUNDŽIA

(Tęsinys)

Netoli mūsų inkarvietės, pakrantėje matėsi nežinia kurios tikybos maldos namai. Buvo gruodžio mėnesio 21-ji diena ir Kaledos nebe už jūrų marių. Iki vidurnakčio tuose maldos namuose giedoję susirinkę tikintieji ir giedoję garsiai, nuosirdžiai. A — ja — jai iš ryto 5-tą valandą mus pažadino bugno garsas ir choro giesmės. Prisiminiau mūsų giesmės žodžius. „muškite būgnais, trimituokit!... Pažadintas anksti ir aš beveik panorau užgiedoti. Gal ir gerai, kad mus anksti pažadino, nes tą dieną reikėjo tolimesnį kelią nubėgti. Į miestelį taip ir nesikėlėme, nes pagal kitų pasakojimus, ten nieko įdomaus nebuvo.

Allans Pensacola saloje

Jau pusryčiaujant stiprėjo vėjas, tad pakėlė bures, smagiai bėgome į šiaurės vakarus. Palikę kairėje Mažąją Abako salą ir kelias visai mažas, po pietų pasiekėme neapgyventą Allans Pensacola salą. Inkarą įkabinome šiauriniame salos gale ir su valtimis išsikėlė į krantą, per bruzgynus vedančiu taku nusibrovėme į buvusią amerikiečių raketų sekimo stotį. Kadai, žinoma, kainavo nemažai pinigų tą stotį įrengti, dabar ji viskas ten išgrautyta, išardyta, išplėsta ir jokios gyvos dvasios aplink. Atrodė, lyg bomba ten buvo nukritusi. Grįžę į jachtą, nutarėme, kad ten naktvynei nėra tinkamos vietos, nes neapsaugota nuo pietų, vakarų ir šiaurės vakarų vėjų, be to buvo seklus, išdami su kyliu kliudėme dugną.

Grįžome prie pietinio salos galo ir bandėme įplaukti į taip vadinamą „Uraganų skylę“, bet dėl žemo vandens negalėjome įeiti. Ten matomai slėpdavosi jachtos nuo audros. Ta „skylė“ buvo geros kėdros dydžio. Išmetėme inkarą lyg ir mažoje įlankelėje, kurią iš Atlanto pusės saugojo kelios išsikūlusios iš vandens uolos ir toliau koralų rifas. Įlankelė matomai geroje dienoje buvo naudojama maudymuisi, nes krantai buvo pūras smėlio, švarus, be žolių, dugnas ir gilumas gal apie šešias pėdas. Kadangi ten nežinai kas užplaukdavo, todėl buvo įvairios jūros gyvūnijos: daug taip jau įkūstės dydžio jūrų žvaigždžių, ežiukų, praslinko placiai sparnais manta, o jau mažų žuvelių, tai spiečiai, be to, krante aptikome gražių kiaučukukų. Lyg ir neįtikėtina buvo vienai jachtai stovėti, nes aplink, kiek akys užmatė, jokių laivų nepastebėjome, be to, prisiminėme įvairias istorijas apie šių laikų piratus, kurie pagrobė laivus, igulas nudobdami ir išmesdami į jūrą. Ir tokie įvykiai dažniausiai pasitaikydavo Bahamų vandenyse.

Taip kasmet dingdavo kelios jachtos ir motorlaiviai, o kaltė dažnai būdavo suverčiama Bermudos trikampiai ir paslaptiniams jūros dugne gyvenantiems žaliems žmogėnams. Prieš porą metų, netoli vienos iš daugelio Bahamų salų, rasta jachta, priklausiusi amerikiečių porai iš Floridos. Matomai jų turėta su savimi nemažai pinigų ir brangenybių. Jachta nebuvo pagrobta, bet jos igulą plėšikai nužudė. Jie matomai dar bandė gintis su signalinės raketos iššaukiančiu pistoletu, bet nepavyko. Floridos ir Bahamų didesniuose jachtų uostuose maišosi tokie piratai, rinkdami žinias apie turin-

gus ir tolimas keliones besiren-giančius jachtų savininkus, stebi brangenybėmis apsi-karščiusias jų žmonas. Daž-niausiai pagrobtos jachtos ar motorlaiviai, perdažius, pa-keitus vardą plaukia į Kolum-biją narkotikų ir Floridą atga-benti.

Buriuotojų tarpe ginčijama-si, ar buriuojant Karibų jūroje ir kitur verta laikyti ant borto ginklus, ar ne. Kai kuriose sa-lose turintieji ginklus buriuo-tojai įtariai ir dažnai turi vi-sokių nemalonumų.

Anksti rytą mane pažadino variklio papsėjimas. Iššokęs iš kaputės pamaciau netoliese praplaukiančią motorvaltę — matomai iš Didžiosios Abako salos kažkas plaukė žvejoti. Atsikėlęs mano pavaduotojas su pagalbine valtimi tyrė įlan-kelės gyvūniją, o kartu su juo ryklis apžiūrino vietos mais-tui isteklius ir beveik su snu-kiu emė valtys dugną badyti. Po ryklio apsilankymo jach-tos igula suabejojo, ar verta eiti maudyti.

Papusrūčiavę, suskaičiavę likusias atostogų dienas, nu-tarėme, kad toliau plaukti ne-beišėina ir reikia grįžti atgal.

Variklis sušlubavo

Visą dieną smagiai buriavo-mė, ypač išėjus į rytus nuo salų, Atlanto pusėje. Praplau-kėme pro Ispanų salą, kur yra lėktuvams nusileisti takas ir palyginamai saugi nuo visokių, išskyrus šiaurės vakarų, vėjų įlanka. Bet sala yra pri-vati ir pašaliniai nepageidau-jami. Visas salas juosia rifas, kuris pristabdo iš toli atsiri-tančias Atlanto bangas. Be-buriuojant jachtą pasitiko del-finų būrys; malonu buvo stebėti tuos grakščius jūros gy-ventojus, nardančius palei jachtos ragą (priekį). Kelias iš Atlanto pusės vedė atgal prie D. Abako salos. Rytų pusėje paikome didesnę Powell salą ir eilę mažų salelių, visokiais vardais išmargintas ant jūrla-pio: Kareivių, Aukštoji, Kaulė-tų žuvų, Ambergus ir kito-kiais. Po pietų baigiant vėjui išsipūsti ir įjungus variklį, gal apie 16 val. pastebėjome, kad variklis kaista. Apžiūrėję, ap-čiupinėję, negalėjome tiksliai nustatyti, kas tam varikliui pa-sidarė. Atrodė, kad ausinimas netvarkoje — spėjome, kad vandens siurblys sugedo, bet jachtoje nebuvo įrankių ir ne-galėjome jį išardyti. Netrukus variklis visai nustojo dirbęs, ir vėjo ne kvapo nebėliko. Ban-dėme per radijo telefoną susi-rišti su restoranu, kuris buvo netoli jachtų nuomavimo bendrovės uosto, bet niekas neatsiliepė. Po kelių pašauki-mų galų gale susiršome, ir iš-ten gavome pažadą, kad jie praneš jachtos savininkams.

Radomės netoli kranto, bet nesimatė tinkamos vietos nu-leisti inkarą, nes norėjosi, kad būtų šokia tokia užuovėja, jei-gu vėjas pakiltų iš šiaurės, ir kad būtų pakankamai gili. Kadangi prie valtės, su kuria keldavomės į krantą, buvo pa-kabinamas variklis, tad ban-dėme jachtą vilkti, bet jachta vos judėjo. Paskui pririšome valtį prie jachtos šono ir, nors nedideliu greičiu, bet plau-kiame patogiai. Kadangi jūrą perdaugiausiai turėjome paka-binamam varikliui — degalų, todėl toli negalėjo plaukti, o be to turėjo netrukus tėti. Dar su šokia tokia šviesa nuplaukė-mė gal porą jūrmylių ir užsi-inkaravome mažoje įlankelėje. Gerai, kad naktį vėjo nebuvo, nes ta vieta buvo be-veik atvira. Jau užsiinkara-vus ir ruošiantis vakarieniau-ti, gavome pranešimą, kad

„Ausros“ ir draudžiamosios spaudos parodos atidaryme. Iš kairės trečias dr. Kušlikis iš Šveicarijos, Edv. Meilus iš Worcesterio, parodos ren-gėjas Bronius Kviklys, PLB pirm. V. Kamantas, Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, ir Kultū-rinių renginių pirm. I. Bublienė, apacioj sėdi — B. Kviklio vaikaitis Rimas Lukas. Nuotr. P. Malėtos

rytojaus dieną savininkai su motorlaiviu atsitys mechani-ką.

Naktis, anot Maironio, bu-vo rami ir žvaigždėta. Iš ryto išsikėlė į krantą ir vaikščioda-mi ilgą su išsikūlusiais kora-lų kauburiais paplūdimiu, ma-tėme apšviatą sukietėjusios alyvos gabalų, išplautų iš ne-laimės ištikto tanklaivio, taip pat ir įvairių šiukšlių, dau-giausiai pagamintų iš plasti-ko ir priedo radome nedidelę JAV laivyno raketą. Buvo-me pasiėmę ją į jachtą, bet pa-bijoję, kad kartais nesprogtų, išmetėme už borto.

Bangos duokit kelią...

Išsimadę ir dar kartą susiri-šę per radijo telefoną su me-chaniku, pučiant lengvam vė-jui, pakėlėme bures kelionei į pietų rytus. Vėjas pamažu stiprėjo, ir po poros valandų buriavimo buvome vėl netoli New Plymouth miestelio. To-lumoje pastebėjome tai išky-lantį, tai vėl nusileidžiantį ant bangų motorlaivį — spėjome, kad atsukta mechanikas, kaip ir buvo. Šokinėdamas per bangas motorlaivis — kata-marnos (laivas sujungtas iš dviejų liemenų) artėjo, bet jam dėl nemažo bangavimo, buvo nelengva prisilieti prie jach-tos. Užlipęs ant borto mecha-nikas tuojau stvėrėsi darbo. Pasirodė, kad skylė, pro kurią vandens siurblys traukia van-denį variklio ausinimui, nors ir apsaugota grotelėmis, buvo užsikūlus. Tai turbūt pasėka buriuojant sekluose vandenys.

Vėjas vis stiprėjo ir jau švil-pavo jachtos stiebe. Keičiami priekinę burę (raginę) mažes-ne ir vėliau dalinai suimame didburę, o po valandos dar kartą didburę sumažinome. Jachtoje nebuvo saugumo dir-žų, kurie neleidžia dirbant iš-kristi už borto, tad jachta var-tantis, reikėjo labai saugotis, kad neatsidurtum bangose. Bangos jau lipo ant blikties (de-nio) ir puskubiais mus ap-liejo. Jachtos viduje tikras są-myšis. Daiktai nuo lentynų ir gultų čiuziniai, dalis indų, dra-bužiai, jūrlapiai, knygos atsi-rado ant grindų — vos galima buvo praėiti. Vėjui draskantis vis stiprėjant, vairavimas buvo varginantis darbas. Kaip tyčia, nei palei artimiausią Pe-likanų salą, nei prie Bevar-dės salos nebuvo kur nuo vėjo pasislėpti, nes buvo arba seklus, arba kyšojo aštrios koralų skiauterės. Dėlėi bangavimo, jachta tik lėtai slinko į priekį. Praėjus Bevardę salą, turėjo-me išėiti į Atlanto pusę ir api-plaukti Banginio salos rytinę pakrantę.

Tolumoje, gal už poros jūr-mylių, matėsi lyg verdantis ka-tilas, putota vandens juosta — tai Atlanto bangos įnirstusai puolė povandeninę koralų sie-ną.

(Bus daugiau)

AMAZONĖS STAIGMENOS

Iš įdomios dvejų metų eks-pedicijos po Amazonės upės baseiną grįžo žymusis fran-cūzų tyrinėtojas Jacques Cou-steau. Šios kelionės metu Cou-steau sutiko „gana protinga“ gėlių vandenų delfiną, matė retos veislės krokodilą, kuris gimines pratęsėmūi deda kiaušinius į skrudėlyną, kur vab-džiai išlaiko juos vienodoje temperatūroje. Agentūros „As-

sociated Press“ pranešimu, ne-va kraugeriškos žuvis pirani-jos ramiai edė mėšą iš vi-siškai nerodydamas agresy-vumo.

Paieškojimas

Ieškomas MARTYNAS JURKAS, gyv. Rotinųjų kaime, Zem. Kalvarijoje. At-vykęs į JAV 1949 m. Paieško dr. P. Neverauskas. Atsiliepti adresu: Drau-gas, Adv. 5885, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

12TH ANNUAL WORLD'S LARGEST GARAGE SALE
July 29, 30, 31
INSIDE EVANSTON'S MUNICIPAL GARAGE
(Sherman Near Church)
Fri. 11 A.M. to 9 P.M. Sat. 11 A.M. to 6 P.M.
Sunday 12 Noon to 6 P.M.
EVANSTON'S MERCHANTS SIDEWALK SALE
Beginning July 28, 1983. Also July 29, 30, 31
Sponsored by
Evanston Chamber of Commerce

NAUJA LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
LIETUVIŠKOSIŲ LAISVIAIŠKIŲ
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro. Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM bangą.
St. Petersburg: šėštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 bangą.
Adresas: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 436-5035.

STASYS RASTIKIS
LIETUVOS LIKIMO KELIAIS
IS MANO UŽRASŲ
IV tomas
Šis leidinys jau seniai daugelio skaitytojų buvo laukiamas pasirodant. Knygoje sutelkti jo užrašai. Štai kaip autorius skelbia įvado vietoje: „Šioje knygoje, kaip ir kitose, nenoriu nieko pelkti, nei girti. Rašau „sine ira et studio“ — be šališkumo, nes tik tuo keliu galima pasiekti istorinę tiesą, ar bent priartėti prie jos“...
Išleido Akademines Skaitytojų leidyklą, Chicago 1982 m. Kaina su persiuntimu \$20.00.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar pridėda \$1.26 valstybės mokestį.

II PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS
Redaktorių darbų koordinatorius Bronius Nainys.
Skyrių redaktoriai:
FLB seimo — Romas Kasparas.
Jaunimo kongreso — Ofelija Baršėkytė ir Romuė Kubiliūtė.
Sporto — Vytautas Grybauskas.
Dainų šventės — Danutė Bindokienė.
Kultūrinių renginių Vacys Rociūnas.
Kultūrinių pramogų — Marija Remienė.
Viršelių ir ritualinius puslapius puošė Vincas Lukas.
Tai istorinis, gražiai išleistas leidinys, didelio formato, 332 psl., keli šimtai iliustracijų. Išleido II PL dienų komitetas. Spaudė „Draugo“ spaustuė. Kaina su persiun-timu 6 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629

CLASSIFIED ADS

DEMESIO!

Veitui atiduosime gyvulių mylėtoji 6 metų maišytos veislės mažą šuniuką, kuris supranta lietuviškai. Skambinkit nuo pirmadienio iki ketvirtadienio tel. 442-6624.

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. Union Pier, Mich. nuo rugpjūčio 1 d. iki rugsėjo 3 d., butas — (2 lovos), virtuvė, Dušas, Chicagoje skambint tel. 737-2847.

ISNUOM. 4 kamb. apšild. butas 2-me aukšte vyresnio amžiaus asmeniui arba vedusių porai. Apylinkėje 61-os ir Artesian. Yra virimui pečius ir šaldytvas. Užimti galima nuo rugpjūčio 1 d. Skambint (angliškai) tel. 925-6126

ISNUOM. apšild. 3-jų kamb. butas su vonia. Šaldytvas, virimui pečius. Su baldais arba be baldų. Vienam ar dviem asmenim. Marquette Parke. Skambinti 925-5497.

REAL ESTATE

Grafas mūrinis — 5 kamb. 2 mieg. Aukšta pastogė. Rūsys. Garžas. 30 p. sklypas. 71 ir Francisco. Nebr-nas.

2-jų butų modinis — 5 ir 4 kamb. Di-delė pastogė 1 maš. garžas. Arti mo-kyklų Brighton Parke. \$35,000. Ma-žas įmokejimas. Savininko paskola.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2961 W. 63rd Street
Tel. — 436-7878

BUTŲ NUOMAVIDMAS

Draudimas — Valdymas
Naujų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notaratas — Vertimas
BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radial, Stereo ir Oro Vėsinavimas.
PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME

KILMUS IR BALDUS
Plaukame ir vaškuojame
visų rūšių grindis.
BURNYS
Tel — RE 7-5168

ISIGYKITE DABAR

KRAŽIAI
Redagavo
PRANAS RAZMINAS

Tai graži monografija, kurio-je sukaupė daugelio autorių is-torinė medžiaga apie KRAŽIUS.

Leidinyje didelio formato, tu-ri daug iliustracijų, 252 psl. Kieti viršeliai. Išleido Kraži-kių sambūris, Chicagoje 1983. Spausdino DRAUGO spaustuė. Kaina su persiuntimu 13.50 dol.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRASLINTA
ASTUNTOJI LAIDA
Redagavo
Jasolina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuė išleido aštuntą laidą šios popula-rios virimo knygos. J. Daužvardi-ėnė vėl patiklino ir pagrašino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindin-dami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukeliai la-bai daug pasisekimo lietuvių ir li-taunų darbų vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Karyų Skyrbas
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su persiuntimu \$3.65

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokestiams.

DEMESIO

DENGIAME IR TAIŠOME
VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite —
ARYVDUI KIELAI
Tel.: 434-9655 arba 737-1717

Dėl gerų rezultatų, skelbkitės dienrašty „Drauge“.

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARIJA NOREIKIENE
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pagelaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2606 W. 69th St., Chicago, IL 60629
TEL. — 925-2787

SKELBKITĖS „DRAUGE“.

Clevelando Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos 6 skyriaus mokiniai, vadovaujami mok. Ješ-

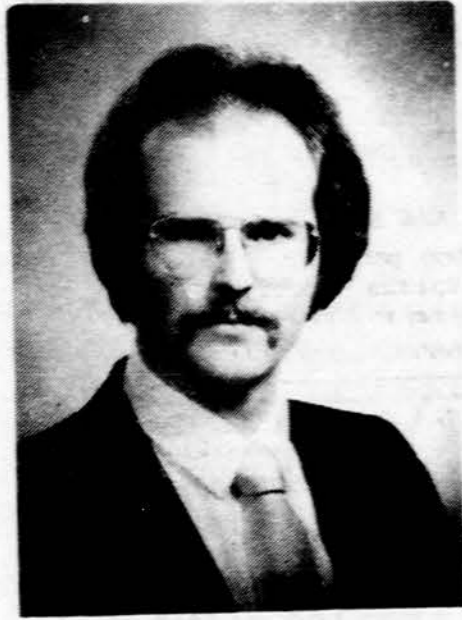
mantienės, Vasario 16-tos proga surengė lietuvių tautodailės parodėlę.

Nuotr. V. Bacevičiaus

MOSŲ KOLONIJOS

Rochester, N. Y.

JUOZAS P. LAUKAITIS
MEDICINOS
DAKTARAS

Dr. Juozas P. Laukaitis

Rochesterio lietuvių jaunosios kartos akademikas Juozas Laukaitis gegužės mėn. baigė medicinos mokslus Syracuse, N. Y., Upstate Medical center universitete ir gavo medicinos daktaro laipsnį. Prieš įstodamas į medicinos fakultetą, jis studijavo inžinerijos inžineriją Rochesterio Technologijos institute, kurį baigė bakalauro laipsniu 1979 m.

Jis yra gimęs 1956 m. Bostone, Mass. Jo tėvelis inž. Juozas Laukaitis, gavęs Kodak fabrike tarnybą 1958 m. atsikėlė su šeima į Rochesterį, N. Y. Jau nuo mažens dr. J. Laukaitis pilnai įsijungė į lietuvišką gyvenimą. Baigė Rochesterio L. B-nės lituanistinę mokyklą, dalyvavo vietos ateitininkų veikloje. Nuo 11-kos metų šoko su "Lazdynu" tautininkų šokius. Dirbo su Amerikos skautais, baigė šią veiklą "Eagle" (Erelio) laipsniu. Grojo ir vadovavo "Slibino" orkestrui. Vadovavo Rochesterio L. B-nės jaunimo sekcijai. Buvo uolus ir gabus Rochesterio Lietuvių radijo valandėlės pranešėjas. Buvo Šv. Jurgio parapijos komiteto narys. Studijuodamas mediciną, buvo išrinktas į Alpha Omega Honorary Medical society. Nuostabu, kaip šis malonus būdo paslaugus jaunuolis galėjo rasti laiko ir energijos taip plačiai dalyvauti ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių kultūriname ir akademiname gyvenime. Šiuo metu jaunasis daktaras Juozas atlieka praktiką garsioje George Washington ligoninėje, kur prez. Reaganas buvo operuotas po atentato.

Rochesterio lietuvių džiaugiasi ir sveikina dr. Juozą Laukaitį ir tikisi, kad jis neapleis Rochesterio ir bus paslaugus lietuviams ligos ar nelaimės atvejais. Sveikiname taip pat jo tėvelius, inž. Juozą ir Liuciją Laukaitis. Liucija Laukaitienė yra žinoma kaip puiki menininkė. Taip pat sveikiname jo jaunesnį brolių Paulių, kuris dirba kaip inžinierius Xerox fabrike Roches-

teryje. Tikime, kad dr. Juozas Laukaitis šalia savo profesinio darbo ras laiko ir ateityje gyvai dalyvauti lietuviškoje veikloje, kaip ir studijų laikais.

Juozas Jurkus

NERINGA

STOVYKLOS ĮDOMYBĖS

Nekalto Prasidėjimo Šv. Marijos seserų vadovaujama "Neringos" stovykla yra nepaprastai gražioje vietoje, tarp miškų, Vermonto kalnuose. Šiais metais nuo liepos 10 d. čia tris savaites stovyklauja šimtas su viršum 8 - 16 m. amžiaus mergaičių, daugiausia iš rytinių lietuvių kolonijų. Joms vadovauja seselė Ignė Marijosūtė su keliolika studentėlių amžiaus talkininkių. Kapelionauja kun. J. Vaišnys.

Šioje stovykloje nuobodžiauti nėra laiko. Programa įdomi ir įvairi. Čia labai dariniai sujungiami skautų ir ateitininkų stovyklavimo metodai. Daug dėmesio kreipiama į religinį ir tautinį auklėjimą. Įvairios žinios jaunimui teikiamos ne paskaitomis, bet žaidimais ir vaidinimais. Taip buvo ir šiais metais, minint "Aušrą", 1863 m. sukilimą, knygnešius. Buvo įdomiai atvaizduotas Lietuvos bajorų gyvenimas, lietuvių kovos su rusų žandarais, ginant religiją ir platinant lietuvišką spaudą. Vienos mergaitės, apsirengusios atitinkamai rūbais, vaidino žandarus, kitos knygnešius. Nors tie "knygnešiai" daugiausia buvo tik 8 - 12 m. amžiaus "pipiriukai", bet kai kurios parodė nuostabų sugėbimą ir gudrumą. Nors "Zandara" labai uoliai "knygnešius" gaudė ir kratė ne blogiau už dabartinius muitininkus Maskvoje, bet vis dėlto buvo pernešta labai daug lietuviškos spaudos.

Visi šie žaidimai ir vaidinimai ilgai pasiliks mergaičių atmintyje. Čia jos tikrai geriau susipažino su tais svarbiais mūsų tautos įvykiais, negu klausydamosios ilgų pasakojimų. Ypač dabar, kai mūsų jaunimui lietuvių kalba tapo antraeile, mažiau suprantama, vaizdinės priemonės yra būtinos.

J. V.

LAIŠKAS

GANDAI AR NE?

Štai, grįžusi po ilgokos kelionės į Chicago ir atgal namo, skaitau A. Tamošaičio, S. J., straipsnį apie Cedar Lake ir gaudus apie tą vietovę. Kadangi ir du savo laiškus Gerojo Ganytojo namams, kaip ir du savo užklausus, niekad negavau atsakymo, sėdau į automobilį ir nuvažiuoju į vietovę pati. Todėl gal atsakysiu j

gandus, kadangi ne klausimai apie Zemaičių Kalvarijos šventovę, bet apie visai kitus reikalus kaip tik ir sukėlė tuos "gandus".

Mano užklausiai buvo du: Kas atsitiks su mano įmokamais 10,000 dolerių, kuriuos aš išimčiau paskolon, jei mano motinėle, kuri reikią norą ten prie lietuvių persikelti, už mėnesio - kito miršta? Ir antras klausimas: ar vietos valdžia prisidės prie tų minimų 800 dol. mėnesiui, kaip yra pas mus Kalifornijoje?

Kadangi vietovė, kambarys ir būsimą tvarką buvau sužavėta, tuos klausimus pašaučiau maloniam vietovės užvaizdai. Štai man duoti atsakymai, kurie gali būti įdomūs visiems. Dešimt tūkstančių dolerių tėra užstatas tam atvejui, jei, įnamiui mirus, niekas nesirūpina jo laidotuvėmis. O jei po kurio laiko nutartai vėžtis motiną atgal namo, gyvą ar mirusią, atgaunu ir tą dešimties tūkstančių užstatą. (Laidotuvės kiekvienam atveju tiek nekainuoja, bet tiek to). Dėl valdžios pašalpos priedo, - nes mano mama gauna vos 249 dol. mėnesiui, - tai dalykai dar labai neaiškūs. Indianos meras siūlo seneliams keltis jau į gatavus "nereguliuotus" namus Gary ir apylinkėse, tada priimkė, o jei norite būti vien lietuvių savo tarpe, tai patys ir mokėkite... Derybos tebevyksta.

Tokios štai mano naujienos. Namai piniguočiams, ar ne? Sutikime, neapsirūpinome laiku savo angliškai neįmokusia, prie šio krašto nepripasūjusia karta, kuri neturi kur eiti, bet labai nenori būti tarp svetimų. Gal štai dėl to jie nenori būti "vidutinio viešbučio" malonėje. O dešimt tūkstančių ne visi susitaupe, be to, niekad nebuvu tiksliai atsakytai, kuriam tikslui jie reikalingi. Ar skolas išmokęties vėlesniems tų namų gyventojams jų neberekės mokėti? Ar man buvo duotos tikslios informacijos? Todėl gal kun. Tamošaitis ir tai atsakyti, užuot baręs už "evangelijos dvasios" stoką?

R. K. Vidžiūnienė
Valencia, Calif.

GYVENIMO PRASMĖ IR AMŽINYBĖ

Paneigti amžinybę yra lygu išpažinti gyvenimo beprasmybę. Visa prasmė pasaulyje be amžinybės lieka tuščias kevalas be branduolio. Gilų žmogaus ilgesį būti gali patenkinti tik amžinybės viltis. Būti tikra prasme - tai amžinai būti. Laikinai būti - tai tik praeiti, o ne iš tiesų būti. Amžinybė yra pats būties vardas, ir būties ilgesys tuo pačiu yra amžinybės ilgesys. Ilgimės iš tiesų būti, ne tik kurį laiką užtrukti. Be amžinybės neįmanoma žmogiškąjį būties ilgesį patenkinti ir žmogiškąją egzistenciją esmiškai įprasminti.

Dr. Juozas Girnius

VIENYBĖS SEIMAS

JAV-ų Kunigų Vienybės seime rugpjūčio 17 - 18 dienomis Holiday Inn, 4th ir Arch St. sankryžoje, Philadelphiaje pirmą kartą dalyvavo pastovūs diakonai.

Tokių pastovių diakonų lietuvių tarpe palyginus mažai. Tai pagal Bažnyčios tradicinę tvarką vyrai, - gali būti vedę, - kurie po atitinkamo pasirodymo gauna šventinimus į diakonus, neplanuodami siekti kunigystės.

Tokiems diakonams suteikiama pilnos diakonystės teisės

sakyti pamokslus, krikštinti, dalinti komuniją. Jie tik Mišių neatnašauja, išpažinčių neklauso, kunigo neatstoja moterystės sakramento suteikime.

Elizabeth, New Jersey Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos klebonas kun. Petras Zemeikis su diakonais Antanu Samalioniu ir Henriku Keturviečiu seimo dalyviams pasakos apie tokių pastovių diakonų vaidmenį lietuviškoji parapijoje, apie parengimą kandidatų į tokius pastovius diakonus, jų paruošimą ir pan.

JUOZAS MATUKAS

Gyveno Floridoje, anksčiau gyv. Hinsdale, Illinois. Mirė 1983 m. liepos 24 d. 5:43 val. ryto, sulaukęs 96 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Rokiškio apskrityje. Amerikoje išgyveno 33 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 dukters: Irena Šienienė ir Vida Opelienė, žentas Jonas, 5 anūkai: Audra, Daina ir Paulius Šienai, Julija ir Mykolas Opelkai, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas antradienį ir trečiadienį nuo 4 val. iki 9 val. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, liepos 28 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Dukters, žentas ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielam Prieteliui

A. + A. ANTANUI BUČKUI

po sunkios ligos mirus, velionies žmoną STEFANIJĄ, sūnus VACLOVĄ, ARVYDĄ, ROMANĄ ir ALGIMANTĄ, dukras GENĘ ir BIRUTĘ, marčias bei anūkus nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

JANINA ir JUOZAS AGURKIAI
STASYS PANGONIS
ONA ir STASYS PETRULIAI

Omaha, Nebraska
Chicago, Illinois

A. + A. MOTIEJUS BALČIŪNAS

Gyveno Chicago, Illinois. Mirė 1983 m. liepos 22 d. 10 val. vak., sulaukęs 59 m. Gimė Lietuvoje, Kauno apskrityje, Panemunio parapijoje, Rokų kaime. Amerikoje išgyveno 32 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Gerda Meilytė, 2 sūnūs: Rudolfas ir Alfredas, duktė Rūta, broliai: Jonas ir Antanas su žmona Edita, brolis Kazimieras su žmona Henne, gyv. Venecueloj, Lietuvoje brolis Vaclovas su žmona Marija, 2 seserys: Kazė ir Suzana.

Priklausė BALFUI.

Kūnas bus pašarvotas 2 val. popiet, antradienį, liepos 26 d., Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 West 69 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 27 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių tautines kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę Žmona, sūnūs ir duktė.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir sūnūs, tel. 737-1213.

JONAS PUZINAS RINKTINIAI RAŠTAI I PROISTORĖ

"Šiam leidiniui J. Puzino raštus atrinkti talkino dr. Marija Gimbutienė, dar Lietuvoje pas jį baigusį proistorę ir gerai susipažinusi su jo paskelbtaisiais darbais" - taip rašo Antanas Mažiulis knygos pradžioje. Šį leidinį sudaro dvi dalys: Lietuvoje išleisti darbai ir Svetur išleisti darbai. 684 psl.

RINKTINIAI RAŠTAI II KULTŪROS IR POLITIKOS ISTORIJA

Leidiny suskirstytas į tris skyrius: Miestų istorija, Kultūros istorija ir Politikos istorija. 750 psl. Abu toms spaudai paruošė Antanas Mažiulis. Knygos didelio formato, daug iliustracijų, kieti viršeliai. Išleido Lituanistikos Instituto leidykla 1983. Kaina su persiuntimu už du toms \$37.50.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

MAŽEIKA-EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Laidojame iš 2424 W. 69th Street
Tel. 737-8600

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago - 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero - 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69 Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. - 974-4410

BIELIONAS

Laidotuvių Koplyčia

4348 So. California Avenue
Tel. - 523-3572

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1446 South 50 Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

Skaitkite ir platinkite dienr. "Draugą".

APLINK MUS

× Kun. Petras Cibulskis, "Draugo" administratorius visai savaitei yra išvykęs į administratorių seminarą Romeoville, Ill. Grįš į darbą tik ateinančios savaitės pradžioje.

× A. a. Antanas Ivaška, 51 metų amžiaus, gyvenęs Monroe, Conn., staiga mirė liepos 24 d. Nuliūdime liko žmona Gintarė Banaitytė-Ivaškenė, vaikai — Ritonė, Tomas, Paulius ir Gaile, tėvas Povilas ir sesuo Teresė Landsbergienė su šeima. Gintarė Ivaškenė ir Teresė Landsbergienė yra "Draugo" bendradarbiės. Reiškiamės joms ir artimiesiems nuosirdžią užuojautą.

× Dr. Antanas Razma yra gavęs iš sen. Charles H. Percy padėkos laišką už pakvietimą dalyvauti Pasaulio Lietuvių dienos ir džiaugiasi, kad tos Lietuvių dienos gražiai praėjo, padarydamos jam ir žmonai gerus įspūdžius. Jis rašo, kad savo įspūdžius papasakos ir prezidentui, kai tik jis grįš į Washingtoną.

× Žurn. Stasys Pieža parašė ilgą straipsnį apie Vatikano meno parodą. Straipsnis buvo išspausdintas "The Leader", Starke ir Pulaski apskrityje laikraštyje, liepos 19 d. laidoje. Straipsnyje rašoma ne tik apie pačią parodą, bet taip pat apie šv. Kazimiero Lietuvių kolegijos rektorius prel. Ladą Tulabą, kuris kartu su kitais Vatikano pareigūnais dalyvavo parodos atidaryme Chicago Meno institute.

× Algirdas Gustaitis, atvykęs iš Los Angeles, Calif., dalyvavo Lietuvių dienos Chicagoje, stebėjo dainų šventę, "I Lietuvai" operą, aplankė P. Domščio paveikslų parodą, buvo baigiamajame bankete ir kt. Po to pasiliekęs tarėsi su spausdintomis dėl spausdinimo knygos "Tikroji Lietuva", kuri duos aiškumų apie išleisto Lietuvos žemėlapią.

× Antanas Jurkštas, Brockton, Mass., pratešdamas prenumeratą, atsuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Dar yra likę nedideli kiekiai II Pasaulio Lietuvių dienų suvenyrų. Dovanoms ar to didelio renginio prisiminimui, prieinama kaina, įsigykite marškinėlių, rankinukų, ženklelių, lipniukų. Sporto (raudoni), Jaunimo kongreso (žali), Dainų šventės (mėlyni), Pasaulio Lietuvių dienų (juodi) marškinėliai po 5 dol. su persiuntimu; rankinukai po 5 dol., ženkleliai po 2 dol., lipniukai po 50 centų. Prašome kreiptis į PLE - Suvenyrų, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Platintojams duodama nuolaida. (sk.)

× "Draugo" administracija po pavykusios pirmos ekskursijos į Egiptą, Izraelį ir Graikiją, kuriai techniškus darbus atliko American Travel Service Bureau atstovas Aleksas Lauraitis, rengia ekskursiją 1984 m. rugpjūčio mėn. Ekskursija bus 18-ka dienų. Aplankys Fatimą, Liurdą, Madridą, Seviliją, Granadą, Paryžių ir kitas žymias vietas. Smulkesnė informacija bus skelbiama "Drauge" ir gaunama American Travel Service Bureau. (pr.)

× Dėmesio! Lietuviai profesionalai su dviem mokyklinio amžiaus mergaitėmis ieško moters, kuri gali būti ir su vyru, namų ir vaikų priežiūra. Vieta Connecticut valstijoje. Duodamas visas išlaikymas ir alga. Prašoma rašyti adr.: "Draugas", Adv. 5844, 4545 W. 63 Street, Chicago, Ill. 60629. (sk.)

× Salomėja Januškenė ir Elena Pajėdienė su pagelbininkėmis pavaišins lietuviškais valgiais Balfo pikniko svečius. Balfo piknikas bus Jaunimo centre sekmadienį, rugpjūčio 7 d.

× Aldona Baikauskienė iš Australijos lankosi pas savo tetą Bronę Pakštienę Chicagoje. Juodvi buvo išvykę į San Francisco, Los Angeles, Las Vegas, lankėsi Meksikoje ir kitur JAV-bėse. Abi grįžo į Chicago, patenkintos kelione.

× Studentinio amžiaus jaunimas, norintis vykti į dešimtą Lituanistikos seminarą Ohio valstijoje dar gali registruotis. Kreiptis: Lituanistikos seminaras, PLJS Rysių centras, 5620 So. Claremont, Chicago, Illinois 60636 arba vakarais telefonu: 312-254-2139.

× C. Barkauskas buvo sunkiai susirgęs ir paguldytas ligoninėje. Jį slaugė dukterys, gyvenančios Chicagoje, ir buvo atvykusi duklė Angelė Nelsienė iš Kalifornijos padėti slaugyti. Dabar ligonis jau yra pasveikęs ir grįžęs namo. Gyvena pas dukterį ir žentą Aldoną ir Vladą Stropus.

× Beverly Shores, Ind., Balfo skyrus sekmadienį, liepos 31 d., rengia gegužinę Stankų Pine restorano sodelyje su turtingu laimės šuliniumi. Laukiam svečių iš plačiosios apylinkės bei Chicago.

× Raimondas Rimkus paskirtas Metropolitan Sanitary District superintendent pareigoms. Kaip praneša šios įstaigos informacija, R. Rimkus yra gimęs Lietuvoje, baigęs Purdue ir Loyolos universitetus su chemijos inžinieriaus magistro diplomu. Yra tarnavęs Amerikos kariuomenėje ir raketų bendrumuose New Meksikoje. Šioje įstaigoje jis dirba ilgus metus ir yra buvęs įvairiose delegacijose net užsienyje svaros palaikymo klausimų sprendimams.

× Šv. Onos garbei po 8 val. šv. Mišių šiandien šv. M. Marrijos Gimimo parapijos bažnyčioje bus maldos ir procesija. Vakare 7 val. bus pamaldos, procesija ir palaiminimas su šv. Sakramentu. Visi kviečiami šioje novenos užbaigoje dalyvauti.

× Prieš penkiasdešimt metų buvo Lietuvių dienos su plačia dainų, tautinių šokių ir kultūrinę programa. Lietuvių dienų komitetas sudarė prof. A. Mastauskas — pirm., J. P. Varaka, J. A. Mickeliūnas, dr. A. P. Poška, adv. A. A. Slakis, St. F. Bytautienė, S. S. Sakalienė ir A. S. Vaivada. Programos dalyviai ir vadovai savu laiku buvo žymūs lietuvių išeivijos veikėjai, bet daugumas jų jau iškeliauvė amžinybėn.

× Vaclova Dėdinienė, Worcester, Mass., Irena Galūnienė, Vancouver, Wash., įvairiomis progomis atsuntė aukų. Labai ačiū.

× Sofija Pelegrimienė, Aleksandra Zukas, Pranas Stuopelis, Jonas Miceika, V. Puodžiukaičiai įvairiomis progomis atsuntė po 5 dol. aukų. Labai ačiū.

× Anthony J. Rudis, Blue Island, Ill., visuomenininkas, pratešdamas "Draugo" prenumeratą, atsuntė ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

Pasaulio Lietuvių dienų šėš telkimo pirmūnai. Iš kairės: Birutė Bagdonienė, dr. Antanas Razma ir Milda Lenkauskienė. Nuotr. J. Tamaliūčio

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

PAVERGTŲ TAUTŲ DEMONSTRACIJA

Šimto laipsnių karštyje liepos 22 d. tik didieji pasiryžėliai įstengė suvažiuoti į Daley aikštę Chicago miesto centre, kur 2 val. p. prasidėjo pavergtų tautų demonstracija. Dalyviams renkantis, grojo Chicago muzikų federacijos orkestras. Mitingą atidarė Pavergtų tautų komiteto pirmininkas I. Bergmanis, pakviestas programa pramoti lenkų tautybės Teresę Samuoliskę. Ji pravedė vėliavų įnešimo iškilmę. Pirmieji žygiavo keturi JAV marinai, nešdami JAV ir savo dalinio vėliavas. Toliau buvo iškviešti su savo vėliavomis: Dariaus-Girėno postas, gundai, estai, latviai, lietuviai, albanai, bulgarai, jugoslaviai, rumunai, čekai, vengrai, Rytų Vokietijos atstovai, vietnamiečiai kubiečiai, kambodiečiai, laosiečiai. Iš viso į seną snėšą daliau kaip 20 vėliavų. Sugiedotas JAV himnas, vadovaujant

muzikų orkestrui ir solistei Emma Smith. JAV ir Kanados laisvųjų serbų vyskupas Iriney Kovacevich sukalbėjo invokaciją. Į susirinkusius kalbėjo Amerikos lenkų kongreso pirmininkas R. C. Pucinski. Jis priminė priešpandą Lenkijoje ir pabrėžė, kad karo stovis atšauktas, įvedant kitus prievartos įstatymus, nėra tai, ko visi laukė. Laisvoje pasaulio sąžinė nenurims, kol bus pavergtų tautų, kol jos nebus laisvos.

Kongresmanas Frank Annunzio skelbė, kad mes neužmiršime tautų, kurios ilgisi laisvės. Pažymėjo, kad Valstybės departamento žiniomis Sov. Sąjungoje yra kalinama 4 mil. žmonių, jų tarpe 10 000 politinių kalinčių. Sov. Sąjunga laiko tūkstantį lagerių savo kalinčiams.

Pagrindinė kalbėtoja buvo Serbų universiteto tarybos prezidentė dr. H. Povichevich, kuri yra taip pat Centro ir Rytų Europos studijų instituto narė. Ji apgailestavo, kad po karo vėliau kareičiai Jaltoje ir Postdame milijonus savo sąjungininkų perleido sovietų vergijai, manydami, kad tai sovietus apmaldys ir tada viskas bus užmiršta. Bet Maskva tuo nepasitenkino. Braunasi į Artimuosius Rytus ir į Centro Ameriką. Kur dabar tie demonstrantai, kurie demonstravo prieš šachą, o dabar tyli, kai ajatola žudo? Kur dabar tie demonstrantai, kurie protestavo prieš Amerikos tariamą kišimąsi, bet tyli kai Sovietai tautos pavergia? Bet komunistinis pasaulis nėra nepergalimas. Pa-

× Roma Murphy, Indianapolis, Ind., Stella Gencevičius, Chicago, Ill., pratešė "Draugo" prenumeratą ir pridėjo po 10 dol. aukų jai paramai. Labai ačiū.

× Bronius Bartkus, Downers Grove, Ill., lietuviškų organizacijų darbuotojas, pratešdamas "Draugo" prenumeratą, pridėjo ir 20 dol. su stiprinimui. Br. Bartkų skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą ir lietuviško žodžio vertinimą tariame nuosirdų ačiū.

× Antanas Šedukis, Brockton, Mass., mūsų bendradarbis, atsuntė 410 dol. už parduotas knygas ir dar daugiau jų užsisakė.

× Vytauto Didžiojo universiteto Kaune studentų atsargos karininkų korporacijos "Ramovės" 1933-1983 m. atsiminimų leidinio, kurį redagavo Jonas Karka, "Draugas" gavo nedidelį skaičių pardavimų. Leidinys didelio formato, daug iliustracijų, 120 psl. Išleido S.A.K. Korp! "Ramovė" nariai, Kanada, 1983. Kaina su persiuntimu 13 dol.

× Antanas Miselis, Aldona Jakubauskas ir Janina Stanislavaičienė, gvv. Chicago, Ill., buvo atvykę į "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių.

vertgots Tautos veržiasi į laisvę ir reikia joms pagalbos. Mero Washingtono vardu pavergtiesiems kalbėjo ji demonstracijoje pavadavęs Holovinski. Kongresmanas Th. Corcoran ragino nenuimti sankcijų, kol Lenkijoje nebus tikros laisvės. Pavergtų tautų demonstracijos proga atvykęs žmogaus teisių sekretoriaus pavaduotojas Gary Matthews kartoją popiežiaus posakį: "Mes esame Dievo vaikai ir negalime būti vergais". Pabrėžė, kad negalime toleruoti, kada Maskva primeta komunizmą vienai tautai po kitos. Laisvosios Kinijos atstovas Liu-Polun pabrėžė, kad laisvė bus pasiekta tik iš stiprybės pozicijos. Siekiame taikos, teisingumo, laisvės visame pasaulyje. Lietuvos vicekonsulė M. Kraučūnienė priminė, kad mes susirinkome semtis stiprybės vieni iš kitų. Pavergtų tautų savaitės tai nuolatinis priminimas, kad nepamirštame pavergtų. Sovietai skelbiai nenori karo, bet jie pradėjo ir tęsia karą Afganistane, jie treniruoja teroristus Kuboje ir kitur. Maskva neša genocidą kitiems ir savo žmonėms. Kalbą pasakė ir arganistaniečių atstovas. Susirinkusius sujdomino lietuvių Rambahno šokėjų grupė, vadovaujama St. Bacevičienės. Jie paško malūną, žiogelį, landytinį, audėjelę. Buvo ir kambodiečių bei laosiečių šokėjų grupės. Minėjimo pabaigoje kun. V. Mikolaitis buvo pakviestas sukalbėti maldą. Pažymėtinas draugiškumas tarp įvairių pavergtų tautų grupių. Buvo daugybė plakatų, kurie skelbė: Jei šiandien komunizmo nesustabdysime, rytoj bus pervėlu. Pietų Vietname dar kalinama 200 000 žmonių! Andropove, šalin rankas nuo Lenkijos! 1933 m. bado genocidui Ukrainoje išžudyta 8 mil. žmonių! Tedis Zierins, latvis, laikė iškėlęs plakatą su eškėčiais vainikuotu Kristaus veidu ir užrašė: "Viešpatie, kaip ligai?! Pavergtos tautos šaukia raudonoji tironijoje!" Demonstracijose buvo Lietuvos vyčiai ir šiaip lietuvių. Lietuviai dalino metalinius ženklelius su anglišku užrašu: "Laisvės Lietuvai" J. Pr.

"DRAUGO" GEGUŽINĖ

Liepos 24 d., gražiam ir nerūgštam orui esant, į "Draugo" gegužinę, kurią rengė "Draugo" renginių komitetas, buvo susirinkę daug žmonių iš visų apylinkių. Gegužinė pradėta šv. Mišiomis, kurias atnaušavo Marijono vienuolio provincijolas kun. V. Rimšelis. Jis pasakė pamokslą apie tautos balsą išeivijos spaudoje, apie pasaulio tylą, kuri turi pralaužti išeiviai, kad pavergtos tautos kančios ir skundai būtų girdimi laisvajame pasaulyje. Mišioms pataravo Povilas Norvila, skaitymus skaitė Aušra Jasaitytė ir Asta Kizytė. Po pamaldų buvo duodami

Jūrėtė Jakštytė sveikina Rooseveltto universiteto prezidentas Rolf A. Well už įsigijimą bakalauro laipsnio teatro mene. J. Jakštytė buvo pagerbta už jos aukštus pažymius, dirbant pilną laiką Rooseveltto pedagoginėje kolegijoje.

IŠ ARTI IR TOLI

ARGENTINOJE

— A. a. Lilian Mačulytė, 35 metų amžiaus, staiga mirė liepos 2 d. savo namuose. Motina mirė jau prieš kelerius metus, o tėvas a. a. Petras Mačiulis — tik prieš kelis mėnesius. Palaidota Chacaritos kapinėse, Buenos Aires mieste. Liko giminių Argentinoje ir Lietuvoje.

— A. a. Valerijus Sruoga, 60 metų amžiaus, mirė birželio 26 d. La Platos ligoninėje. Buvo gimęs Kaune. Argentinon atvyko su motina ir dviem broliais apie 1940 metus. Turėjo savo nedegamų plytų gaminių įmonę. Liko žmona, duklė ir sūnus su šeimomis, lietuvių visuomenės veikėjas ir spaudos darbuotojas brolis Leonardas Sruoga ir mirusio brolio Adolfo šeima. Amerikoje liko jo dėdės rašytojo Balio Sruogos duklė Dalia Bylaitienė, dėdės dr. Kazio duklė su šeima ir kiti giminės. Po pamaldų lietuvių Aušros Vartų bažnyčioje palaidotas Llavallol kapinėse, Buenos Aires priemiestyje.

— Rosario Lietuvių Bendruomenė išsirinko naują valdybą, kurion pirmininku išrinktas J. Papeckys, vicepirmininku P. Daugis, sekretore M. Dobilievičiūtė - Ezot, izdininku M. Bendinskas, nariais — T. Klimaitė-Routeboul, O. Papeckienė, revizijos komisijon — T. A. Matulis, E. Gruzdienė ir J. Guzas. Rosario LB jau gyvuoja 33 metus. Per tą laiką buvo dvylika pirmininkų, iš kurių aštuoni jau mirę ir dabar nuolat prisimenami.

— Liūdnasis Birželis paminėtas šv. Mišiomis Aušros Vartų par. bažnyčioje. Šv. Mišias atlaikė kun. Juozas Petraitis, Mi-

pietūs, kuriais visi naudojosi valgydami, kalbėdamiesi ir pramogaudami. Buvo laimėjimai didesni ir mažesni, kuriais dalyviai domėjosi. "Draugo" administracija buvo atidara visą popietę. Žmonės laisvai galėjo apžiūrėti lietuviškus leidinius, įsigyti naujausių ir senesnių knygų. Senesni leidiniai — knygos buvo pardavinėjami gegužinės proga papigintomis kainomis, kad tik daugiau žmonių skaitytų lietuviškas knygas ir galėtų naudotis lietuviška literatūra. Administracijoje dirbo Aldona Sobieskienė, Dana Stanikaitytė, Stefanija Jonutienė, Albina Martinkienė, St. Džugas, K. Rožanskas. Gegužinės dalyviai galėjo laisvai pasinaudoti proga užsimokėti dienraščio prenumeratas ir įsigyti lietuviškos literatūros. Renginių komiteto nariai ir talkininkai uoliai dirbo, aptarė naudoti tiek valgiais, tiek gėrimais ir atsigavimui darniai ir sklandžiai. Apsilankiusieji buvo patenkinti ne tik geru oru, gražia aplinka prie "Draugo" pastatų, bet ir sklandžiu visuose skyriuose patarnavimu. Padėka priklauso visiems dirbėjams, kurių išvardinti čia neįmanoma. Tik pavakare skirstėsi lankytojai iš gegužinės, nes nuotaika buvo gera, draugiška ir maloni. Muzika buvo iš lietuviškų plokštelių. Ji visus tautiškai nu-teikė.

— Berisso lietuviai pensininkai surengė pietus "Nemuno" draugijos patalpose. Programai vadovavo Alfonsas Markus. Meninę programą atliko "Nemuno" ansamblis, kuriam vadovauja Alfredas Dulckė. Buvo svečių iš Buenos Aires Lietuvių Centro ir kitų draugijų.

— Lietuvių Centras savo patalpose Buenos Aires mieste pagerbė Antanus, Petrus, Paulius, Vladus ir kitus tuo metu švenčiančius vardines. Šventę atidarė ir programą pravedė Kristina Valantinaitė-Katinienė, vietoj į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimą išvykusio pirmininko A. Katino. Kalbą pakvietė vicepirmininką A. Kaminską, kuris pakalbėjo ispaniškai ir lietuviškai. Muzikinę programą atliko Oskaras Jukna su savo dviem sūnėmis.

— A. a. Vincas Padaiga, 76 m. amžiaus, mirė birželio 5 d. Wildėje, Buenos Aires priemiestyje. Liko nuliūdime žmona Veronika ir sūnus Titas Alfredas su šeima.

— Jonas Cekanauškas, turįs savo fabriką, kartu su žmona Katalina buvo išvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes ir Kanadą. Čia jie dalyvavo Rotary klubo susirinkime ir aplankė savo pažįstamus kai kuriuose Kanados ir JAV-bių miestuose.

Šį kartą madų parodą koordinuoti sutiko Aldona Prapuolenytė. Rėmėjai nutarė, kad parodą rengti reikia, nes ji duoda gražaus pelno, kurį rėmėjai nutarė skirti "Eglutei", lietuvių vaikų laikraščiui, kuris pats neišsiverčia. Skaudu, kad ne daug jaunų šeimų "Eglutę" prenumeruoja. Taip pat liūdna, kad ne visos lituanistinės mokyklos "Eglutę" naudoja kaip pagalbines medžiagas skaitybai. Per madų parodą bus stengiamasi prieti prie jaunų šeimų, atkreipti jų dėmesį į šį rūpestį. Visos lietuviškos, kurios meža ar siuva, kurios modeliavo ar turi noro modeliuoti, mielai kviečiamos jungtis į šią parodą. Ji bus spalio 10 d. Jaunimo centre. Pirm. M. Remienė pranešė, kad ses. Aloyzai pasiūlius, numatoma ruošti ark. Jurgiui Matulaičiui paminėti akademiją, rišant su vakarone, gal ir su maldos vakaru. Detalės bus aptartos ir rengimo data paskelbta vėliau. Buvo siūlyta daugiau melstis pašaukimų intencija. Esam vienuolio rėmėjai ir seselės laukia ne tik pinigų, bet ir maldų. Poėdis vyko Balfo patalpose. V. Cepaitienės dėka ir rūpesčiu, atsigėrėm šaltos arbatos ir pasivašinom. J. Ivašauskienė parūpino skanumynų.

D. A. Advokatas JONAS GIBAITIS 6247 So. Kodako Avenue Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5700 Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d. Advokatas GINTARAS P. ŠEPENAS 2640 W. 63rd Street Chicago, IL 60629 Tel. — 776-5182 Kaadien 9-6 val. vak. Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą